

Lietuvos
M. Mažvydas

Zapyškio bažnyčia.

V. K. Jonyno grafika

VISI VIENINGAI DIRBKIME KARTU SU TAUTA LIETUVOS GEROVEI!

(Kongreso šūkis)

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Dvyliktasis Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks
1994 m. spalio 29-30 dienomis Chicagoje

Kai po slapto Hitlerio ir Stalino susitarimo Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, visos patriotinės lietuvių išeivių grupės Amerikoje susibūrė draugėn pasiryžusios vesti kovą dėl Lietuvos laisvės. Įtakingieji to laiko mūsų visuomenės veikėjai pasistengė didžiąsias mūsų išeivijos grupes, iki to laiko gana kietai besigrūmusias, sujungti į bendrą patriotinį vienetą – Amerikos Lietuvių Tarybą (ALTą). Tačiau apsijungimo procesas buvo ilgas, tarpusavy lenktyniaujantis. Prasidėję pašnekesiai ir pasitarimai su Antanu Oliu, Amerikos Lietuvių Misijos pirmininku, noriau klostėsi šalpos organizacijos steigimo reikaluose, negu ideologinėse platumose. Pradėtos 1945 metais inž. Antano Rudžio iniciatyvos aukščiausio tikslo vardu kuo racionaliau apsiungti pilnai įsikūnijo tik 1949 metais, kai Amerikos Lietuvių Misija galutinai įsijungė į Amerikos Lietuvių

Tarybą 4-ąja ideologine grupe. Palaipsniui suartėjus pažiūroms, tada atsakingieji vadovai Leonardas Šimutis, dr. Pijus Grigaitis, Mikas Vaidyla ir adv. Antanas Olis ALTą bazėje galutinai apjungė ir katalikus, ir socialistus, ir sandariečius, ir tautininkus. ALTas buvo pirmasis bendras Lietuvos laisvinimo veiksnys JAV, iššauktas Lietuvos okupacijos.

Apjungus šias pagrindines mūsų išeivijos sroves, buvo svarbu į užsibrėžtą veiklą įtraukti ir visus kitus lietuviškosios išeivijos sam būrius: organizacijas, susivienijimus, draugijas, klubus, periodinę spaudą ir kt. To siekdama, Amerikos Lietuvių Taryba nusistatė kas penkeri metai šaukti Amerikos Lietuvių Kongresus.

Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta iš įvairių ideologinių ir politinių organizacijų, savo tiksluose užsibrėžė kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo "jos

istoriškai etnografinėse sienose su reikalingais geografiniais ir etnografiniais korektyvais", siekti visose srityse demokratizacijos.

Vėlesniajai Amerikos Lietuvių kartai teko toliau tęsti ALTą senųjų veikėjų pramintą pagrindinį veiklos kelią, veikiant JAV-bėse savo ir pabaltiečių vardu, dalyvaujant tarptautinėse konferencijose nuo Helsinkio iki Maskvos, palaikant ryšį su Lietuvos atstovais, VLIKu ir bendrinėmis organizacijomis.

XI-tame Amerikos Lietuvių Kongrese užmegztas ryšys su Lietuvoje atsikūrusiomis demokratinėmis, politinėmis organizacijomis, o dabar jau palaikomas ryšys su Lietuvos Respublikos vyriausybe ir jos atstovais.

Po partizanų, laisvės kovotojų, Sibiro tremtinių ir dabartinėje kovoje žuvusiųjų aukų, Lietuvai atgavus tarptautinį pripažinimą, Lietuva vėl kėlėsi laisvam, nepriklausomam, demokratiškam gy-

JUNGTINIŲ TAUTŲ ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Pasitikėjimo votumas

Suomijos, Švedijos bei Danijos vyriausybės per Baltijos valstybių paramos fondą (BVPF) skyrė papildomas lėšas Jungtinių Tautų Tautų vystymo programoms Baltijos regione. Nepaisant to, kad Suomija smarkiai apribojo savo pagalbą užsienio šalims, ji paskyrė Baltijos paramos fondui 100.000, Švedija – 500.000, Danija – 750.000 JAV dolerių. Tuo būdu 1993 metų įnašai į BVPF sudaro 1,3 mln. JAV

dolerių. Baltijos valstybių paramos fondas siekia paremti: (a) regioninę prioritetinę veiklą, į kurią būtų įtrauktos bet kurios dvi ar visos trys Baltijos valstybės, ir (b) kiekvienos Baltijos šalies prioritetinius projektus. Remiantis Jungtinių Tautų vystymo programos nuostatais, Lietuva turi teisę pretenduoti į 40% fondo lėšų, skirtų kiekvienos šalies plėtotei.

Jungtinių Tautų vystymo programos regioninis patarėjas Vilniuje

Šiuo metu Jungtinių Tautų atstovybės Centrinėje Europoje, Baltijos valstybėse bei buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose steigia regioninių patarėjų postus. Jie bus samdomi, atsižvelgiant į jų žinias ir patirtį sprendžiant pereinamojo laikotarpio ekonominių procesų socialines pasekmes. Vienas tokių regioninių patarėjų dirbs Jungtinių Tautų atstovybės būsti-

nėje Vilniuje. Į šį postą JTVP paskyrė Vilniaus Universiteto matematikos docentą, buvusį Socialinės apsaugos ministrą (1992–1993 m.) Teodorą Medaiskį, kuris daug prisidėjo reformuojant socialinės apsaugos sistemą Lietuvoje didelių ekonominių sunkumų laikotarpiu. Jis pradėjo dirbti nuo 1994 m. gegužės 16 dienos.

Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) koordinatorius.

Pasaulinė sveikatos organizacija paskyrė Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos departamento direktorių dr. Robertą Petkevičių PSO koordinatoriumi Lietuvoje.

Koordinatorius padės užtikrinti, kad sveikatos apsaugos srityje Lietuva gautų optimalią naudą iš PSO ekspertų, bei teiks PSO naujausius duomenis apie sveikatos apsaugos būklę Lietuvoje.

Toksinės cheminės medžiagos

Balandžio viduryje Vilniuje buvo surengtas seminaras specialistams iš Baltijos valstybių, Baltarusijos bei

venimui.

Pirmieji Lietuvos valstybės atsikūrimo žingsniai yra nelengvi. Lietuvai ir toliau reikalinga visokiariopa parama.

Pagal Lietuvos ambasadoriaus Stasio Lozoraičio, Jr., žodžius, Amerikos Lietuvių Taryba, mūsų "sena ir nusielpniusi organizacija, nėra toli gražu pabaigusi savo funkcijų mūsų visuomeniniam bei politiniam gyvenimui".

Amerikos Lietuvių Taryba ir toliau veiks, bus stipriau savo Tėvynės – Lietuvos ramsčiu.

Rusijos Federacijos. Ją organizavo Jungtinių Tautų aplinkos apsaugos programos (UNEP) Tarptautinis potencialiai toksiinių medžiagų registras, kurio būstinė yra Ženevoje, kartu su Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos Ekologinės medicinos centru. Pagrindinis dėmesys seminare buvo skirtas pavojingų pramonės ir kitose srityse naudojamų cheminių medžiagų saugaus naudojimo ir efektyvios kontrolės klausimams. Šių medžiagų ekologiškas panaudojimas turi remtis tarptautiniais reikalavimais, taip vadinamais "Londono bendraisiais nurodymais" ("London Guidelines").

(JTO Biuletėnėmis. Lietuva. Nr. 4)

Girdėta iš Vilniaus

• **LIETUVOS UŽSIENIO PREKYBOS BALANSAS NEIGIAMAS.** Lietuvos užsienio prekybos balansas 1993 metais buvo neigiamas, pranešė Statistikos departamentas. prekių importas viršijo eksportą beveik 273 milijonais litų. Didžiausios prekybos apimtys buvo su NVS šalimis, eksportas į jas vertinamas 3,3 milijardais, o importas – 4,7 milijardais litų. Pagal prekių rūšis 1993 metais Lietuva daugiausia prekiaavo kuru, mineralinėmis medžiagomis ir metalais.

• **ITEIKTOS VALDO ADAMKAUS PREMIJOS.** Birželio 7 dieną Vilniuje įvyko vardinių daktaro Valdo Adamkaus premijų įteikimo ceremonija. Ją pradėjęs Lietuvos aplinkos apsaugos departamento generalinis direktorius Evaldas Vėbra priminė, kad šią premiją JAV lietuvis aplinkosaugininkas Valdas Adamkus įsteigė 1992 metais. Pirmuoju jos laureatu tapo Lietuvos žaliųjų judėjimo lyderis S. Gričius (po mirties). Pernai ji buvo paskirta Pajėslio (Kėdainių rajonas) dendrologinio parko steigėjui ir prižiūrėtoju K. Kalteniui.

1994 metų V. Adamkaus premijos lauretų vardai suteikti geografui, Vilniaus universiteto profesorui Česlovui Kudabai (po mirties) ir Vaclovui Intui, unikalių akmenų muziejaus Mošėdyje (Skuodo rajonas) įkūrėjui bei direktoriui.

Vilniaus universiteto profesorui Č. Kudabai premija paskirta už mokslines ir visuomenines pastangas saugoti bei puoselėti Lietuvos gamtą. Mošėdžio gydytojas V. Intas ją pelnė už tai, kad nuo melioracijos sunaikinimo išgelbėjo didelę riedulių kolekciją ir įkūrė miestelyje unikalių 20 tūkstančių akmenų muziejų. Šias premijas – po 1000 JAV dolerių V. Adamkus įteikė profesorius Č. Kudabos našlei Daliai Kudabienei ir šiuo metu sergančio V. Into įgaliotiems atstovams.

• **APTARTAS LIETUVOS PREZIDENTŲ ATMINIMO ĮAMŽINIMAS.** Buvusių Lietuvos Prezidentų Kazio Griniaus, Antano Smetonos ir Aleksandro Stulginskio atminimo įamžinimo komisija antradienį posėdžiavo dabartinio Prezidento Algirdo Brazausko kabinete.

Posėdyje tartasi, kaip įamžinti kiekvieno iš trijų Prezidentų atminimą. Marijampolės rajono tarybos pirmininkas Algis Rimas pasakė, nutarta perkelti K. Griniaus palaikus į Mondžgirį (Marijampolės rajonas), taip pat jau pasirinktas paminklo iš akmens, granito ir marmuro, kurį numatoma pabaigti rugsėjo viduryje, projektas. Be to, ruošiamasi pastatyti paminklinį akmenį Prezidento tėviškėje, pritvirtinti paminklinę lentą prie namo, kur jis gyveno, išleisti dviejų, tomų atsiminimų knygą, įrengti memorialinį namą – muziejų. K. Griniaus vardu pavadinti centrinę Marijampolės ligoninę, pagaminti atminimo medalį, išleisti pašto ženklą, voką.

Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona pristatė Prezidento Antano Smetonos atminimo įamžinimo projektą. Jo teigimu, likus dviem mėnesiams iki 120-ųjų A. Smetonos gimimo metinių paminėjimo, pirmiausia reikėtų numatyti renginius, skirtus šiai progai, taip pat sužinoti Prezidento artimųjų nuomonę dėl palaikų perlaidojimo. Numatoma išleisti bukletą apie A. Smetonos gimtinę, pašto ženklą, voką, pritvirtinti memorialinę lentą prie namo Vilniuje. Vėliau Lietuvoje turėtų būti išleista Aleksandro Merkelio knyga apie Antaną Smetoną. Tautininkų atstovas taip pat pasiūlė Prezidento A. Smetonos tėviškėje atstatyti jo gimtąjį namą ir įrengti jame memorialinį muziejų.

Seimo narys Julius Beinortas, kalbėdamas krikščionių demokratų vardu, pažymėjo, kad, minint 25-ąsias Prezidento Aleksandro Stulginskio mirties metines, reikėtų sutvarkyti Prezidento ir jo žmonos kapą bei sukaupti literatūrinį jo palikimą ir biografinius duomenis. Anot J. Beinorto, Prezidento gimtinėje, Kutaliuose (Šilalės rajonas), pastatų nėra išlikę, taigi buvo pasiūlyta užsiimti Jokūbavo, kuriame yra tarpukario metais A. Stulginskiui priklausęs dvaras, bažnyčios atstatymu.

• **LIETUVA – TARPTAUTINĖJE DARBO ORGANIZACIJOJE.** Birželio 7 dieną Ženevoje prasidėjo Tarptautinės Darbo Organizacijos 81-oji sesija, kuri spres tarptautinės teisės normų problemas. Lietuvos Socialinės apsaugos ministro Mindaugo Stankevičiaus vadovaujama delegacija į sesiją vyks kitą savaitę. Ženevoje M. Stankevičius taip pat dalyvaus Europos bei Baltijos šalių Darbo ministrų pasitarimuose, skirtuose pasirengti Jungtinių Tautų aukščiausių oficialių asmenų susitikimui 1995 metų kovo mėnesį Kopenhagoje.

Tarptautinės Darbo organizacijos darbe Lietuva dalyvauja nuo 1922 metų. Atkūrus nepriklausomybę, Lietuva 1991 m. spalio mėn. atkūrė narystę šioje organizacijoje.

• **VYRIAUSYBĖ PRITARĖ KELIŲ ĮSTATYMO PROJEKTUI.** Birželio 8 dieną Vyriausybė apsvarstė ir pritarė Lietuvos Kelių įstatymo projektui. Jį patvirtinus Seime, įstatymas nustatys Lietuvos kelių plėtojimo, priežiūros ir naudojimosi jais teisinimus pagrindus.

Šiuo metu Lietuvoje yra 50,9 tūkstančio kilometrų automobilių kelių, iš kurių 21,1 tūkstantis kilometrų priklauso valstybei, o 29,8 tūkstančio – savivaldybėms. Todėl šis įstatymas įteisins kelių priklausomybę pagal nuosavybės formas, autokelių klasifikaciją ir nustatys jų valdymo, priežiūros ir naudojimosi jais tvarką.

"D-Day!"

Birželio 6 spauda ir televizijos stotys plačiai paminėjo 50 metų sukaktį nuo svarbaus II Pasaulinio karo žygio, – Sąjungininkų karo jėgų įsiveržimo į Vokietijos karo jėgų okupuotą vakarinę Europą. Šis žygis pareikalavo daug aukų: britų, amerikiečių, kanadiečių ir Atlanto sienos gynėjų vokiečių. Nors ši Sąjungininkų karo operacija, pavadinta "Overlord" buvo laikoma slapta, apie ją žinojo vokiečių štabas. Garsusis vokiečių generolas Erwin Rommel dar 1943 metais, apžiūrėjęs "Atlanto linijos" įrengimus požeminius bunkerius ir tunelius, pareiškė: "Mes pasiruošę".

Šalia tarptautinių kapinių ir įvairių šiaurinės Prancūzijos Normandijos provincijos paminklų, vienas įdomiausių šios invazijos garbei sukurtų paminklų yra sename Anglijos uoste Portsmouth "D-Day muziejuje". Čia laikomas tų Normandijos mūšių vaizdų išsiuvinėtas kilimas.

Anglijoje garsus labai senas "Bayeux Kilimas", kuriame vaizduojama 1066 metų normanų invazija į anglų žemes. Turtingas Anglijos lordas Dulverton 1968 metais sugalvojo, kad panašų rankų darbą reikėtų sukurti ir 1944 metų birželio mėnesio invazijai iš Anglijos į Prancūziją įamžinti. Pats lordas dalyvavo toje invazijoje, kurioje normanams buvo lyg atsilyginta už jų vienuolikto šimtmečio įsibrovimą į Ang-

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

liją. Kartu būtų pagerbti visi tos invazijos dalyviai.

Kilimo darbams buvo nusamdyta Londono karališkoji Siuvinėjimo mokykla. Pirmiausia jauna dailininkė Sandra Lawrence, kuri Normandijos puolimo dienomis dar nebuvo gimusi, studijavo tūkstančius to mūšio fotografijų, skaitė senus laikraščius ir žurnalus ir pradėjo piešti tų dienų žmonių veidus, uniformas, ginklų ir vietovių vaizdus. Jos patarėjai buvo trys karininkai iš visų ginklų rūšių, patys buvę tų mūšių veteranai. Jie peržiūrėjo kiekvieną dailininkės Sandros piešinį. Jos darbas truko ketverius metus, po to prasi-dėjo siuvinėjimas, medžiagų parinkimas, siūlų pritaikymas. Projektas truko penkerius metus, o jį dirbo 20 siuvinėtojų.

Portsmoutho muziejuje dabar laikomi 34 rankomis išsiuvinėti, susiuvinėti kilimai, kiekvienas aštuonių pėdų pločio ir 3 pėdų aukščio. Viename gabale šis kūrinys būtų 272 pėdų platumo. Spauda sekė šį siuvinėtojų darbą. Kai karinė komisija liepė nuimti nuo vieno kareivio veido akinius, nes kariai į kovą su akiniais neina, spaudoje pasirodė daugybė protestų, pasigirdo balsai, kad daug kareivių ir mūšiuose nešiojo akinius. Dailininkei teko vienąsyk akinius "nuimti", o vėliau vėl juos "uždėti".

• **SEIME BUS BALSUOJAMA DĖL PASITIKĖJIMO VYRIAUSYBE.** Socialdemokratai surinko reikiamą Seimo narių parašų kiekį, kad Seime būtų pradėta nepasitikėjimo Vyriausybe procedūra. Vienam penktadaliui (29) Lietuvos įstatymų leidėjų parašų surinkti prireikė beveik dviejų mėnesių. Socialdemokratų iniciatyvą parėmė vadinamojo plataus centro atstovai – demokratų partijos, centro sąjungos, kitų politinių organizacijų nariai. Vyriausybė per dvi savaites turi parengti atsakymą, po to Seime bus surengta diskusija ir slapto balsavimu sprendžiamas šeštosios Vyriausybės likimas. Tam, kad ji būtų atstatydinta, reikia 71 Seimo nario balso.

• **GEGUŽĖS MĖNESI INFLIACIJA LIETUVOJE PERŽENGĖ 6 PROCENTŲ RIBĄ.** Statistikos departamento duomenimis infliacija Lietuvoje gegužės mėnesį gerokai padidėjo ir sudarė 6,2 procento. Tai didžiausias infliacijos lygis šiais metais. Daugiausiai gegužės mėnesį pabrango alkoholiniai gėrimai ir tabako gaminiai – net 11,4 procento. Mažiausiai pabrango drabužiai ir avalynė – 4,5 procentais. Maisto produktai per gegužę pabrango 5,5 procento.

Pernai gegužės mėnesį infliacija buvo 12,7 procento. Statistikos departamentas praneša, kad šiemet infliacija buvo tokia: sausį – 4,8 procento, vasarį – 2,9 procento, kovą – 3,3 procento, balandį – 1,6 procento.

• **LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS 16 SUVAŽIAVIMAS.** Birželio 5 dieną Kaune prasidėjo Lietuvių katalikų mokslo akademijos 16 suvažiavimas. LKMA nuo 1922 iki 1940 metų veikė Lietuvoje, nuo 1956 iki 1992 metų – išeivijoje, dabar – vėl Lietuvoje. Šiuo metu LKMA yra virš 700 narių, 520 – Lietuvoje, kiti – išeivijoje. Suvažiavimas tęsis visą savaitę. Pilnates posėdžiai ir darbas sekcijoje vyksta Vytauto Didžiojo universiteto rūmuose. Suvažiavimui parengta apie pusantro šimto pranešimų, numatyta ir didelė kultūrinė programa – Karolio Voitylos bei kitų autorių kūrybos literatūriniai skaitymai, Žemaičių Kalvarijos kalnų giesmės, sakralinės muzikos koncertai Kauno bažnyčiose. Suvažiavimas baigsis birželio 12 dieną bendra diskusija apie lietuvių dvasinio atgimimo problemas.

ELTA (J.V.)

Britų kareiviai, puldami Normandijos paplūdimį, savo dalinyje turėjo "paiperį", kuris savo vamzdeline – dūdeline muzika palydėdavo karius į kovą. Kilime buvo ir muzikantas. Kai kilimą pamatė dalinio vadas lordas Lovat, jis protestavo, nes muzikantui buvo uždėtas šalmas, o puolime jis turėjęs žalią beretę. Teko šalną pakeisti, bet netyčia ant muzikanto smakro buvo palikta ten šalną prilaikiusi juostelė, išsiuvinėta amžiams.

Sudiev, Jackie!

Senatorius Edward Kennedy pasakė, mirus jo brolienei Jacqueline Kennedy Onassis, kad ji buvo per jauna tapti našle 1963 metais ir dabar per jauna mirti. Amerikiečiai pergyveno jos mirtį nuo "greitojo" vėžio. Žinomi žurnalai papuošė savo viršelius jos nuotraukomis ir televizijos programose ilgesnį laiką daug vietos užėmė jos gyvenimo detalės. Europoje toks dėmesys sukėlė klausimus: kodėl? Mirė daugiau prezidentų žmonių ir jų laidotuvių nebuvo tokios iškilmingos, nors tos "pirmosios ponios" buvo nemažiau įdomios ir gražios. Britų spaudoje pasirodė spėliojimai, kad amerikiečiai slapta ilgisi monarchijos, todėl čia tiek išrenkama visokių "princesių". Ne tik grožio karalaičių "Miss USA", "Miss America", bet ir Pieno, Rožių, Jurginų, Medvilnės princesių. Su Jacqueline Lee Bouvier Kennedy Onassis mirė garsios Kennedžių dinastijos dalis. Ji priminė amerikiečiams pasakiškas 35-tojo JAV Prezidento sukeltas viltis ir troškimus. Ji atnešė į Baltuosius Rūmus stilių, grakštumą, išdidumą.

Ponia Kennedienė buvo palaidota Arlingtono Tautinėse kapinėse, šalia savo pirmojo vyro, prezidento Kennedžio. Arlingtone ilsisi tik jo ir 27-tojo JAV Prezidento William Howard Tafto palikai. O dabar šiose kapinėse palaidota ir ponia Kennedienė, gimusi 1929 m.

Pavojingas žaidimas

Šiaurinės Korėjos diktatorius Kim Il Sung dar sykį atmetė Tarptautinės atominės Energijos agentūros reikalavimą įsileisti inspektorius patikrinti branduolinį reaktorių, kuriame gali būti gaminama branduolinė bomba. Kai kurie šaltiniai įtaria, kad Šiaurinė Korėja tokių bombų jau turi. Į grąsinimus, kad Jungtinės Tautos gali paskelbti komunistinei Korėjai

(Nukelta į 5 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. ANICETAS BUNDONIS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BAISIĄSIAS DIENAS
PRISIMINUS*Juozas Žygas*

Kiekviena šeima ir kiekviena tauta, savo tragiškąsias dienas prisimena susikauptu ir malda. 1941 m. birželio 14 – 16 d. trėmimai, yra vieni iš siaubingųjų, kuriuos mūsų tauta turėjo pergyventi. Nors vėliau sekė dar daug baisių trėmimų, tačiau mūsų – t.y. išeivijos pasąmonėje, šie primieji trėmimai daugiausiai išliko. O todėl, kad mes patys jų liudininkais buvome. Be to, tai reiškė tautos genocido pradžią. Kurie juos pergyveno, tai gerai žino, kad tai nebuvo tvarkingas perkėlimas – kaip bandoma tai pavaizduoti.

Izraelyje prisimindami "holocaust" pradžią, penkiom minutėm viskas sustoja. Ne tik žmonės, bet ir visas judėjimas sustoja. Ir jie yra paskelbę šūkį, kurio besąlygiškai laikosi: "Niekomet neužmiršti ir niekuomet neatleisti". O mes, atrodo, mūsų "holocaust" pradžią, tik "piknikais" ir gegužinėmis tepaminėsime. Jeigu mūsų vadovaujančios institucijos ir toliau panašia veikla užsiimnės, tai yra pavojus, kad tas košmarų dienas ir mes pradėsime užmiršti. Juo labiau, kad iš šalies yra daromos sąmoningos pastangos, apie tą siaubą kuo mažiau kalbėti, o jeigu negalima išvengti – tai bent galimai daugiau išbalinti. Mintis yra persama, kad: "Moralines traumas patyrė tiek persekiojamieji, tiek ir patys persekiotojai". Dar vienas žingsnis toliau ir bus siūloma: kad kartu su partizanais būtų ir sribai laidojami – ir bendras paminklas statomas. Nes vieni ir kiti kovojo!

Kad tai įvyktų – yra labai daug galimybių, nes dabartiniame Seime ir valdžioje, yra žymiai daugiau sribų ir buvusių agentų, negu buvusių tremtinių. Buvę tremtiniai Lietuvoje nėra pagaidaujami, nes tai yra raktis "buvusiųjų" akyse. Jeigu

ir šiemet Naujojoje Vilnioje bus rengiamas trėmimų minėjimas, ir dedamos gėlės ant tų bėgių, kuriais traukiniai į nežinią ir į mirtį vežė, tai gali būti tikras, kad vyriausybės atstovų ir vėl nebus. Kadangi jie neatstovauja tai tautos daliai, kuri okupantui nenusilenkė. Taip pat ir nuo mūsų septyniomis tvoromis atsitvėrę, kadangi negali atleisti to, kad mes iš jų sėbrų nagų pasprukome.

O dabar apie pačius trėmimus. Komunizmas išaugo padugnėse, tad ir visus padugnių bruožus išlaikęs tebebuvo. Jeigu tai būtų buvęs tik nusikaltusiųjų "represavimas", kaip bandoma pavaizduoti, tai nebūtų reikėję nakties tamsa prisidengti. Kuomet žmonės ramiai miegojo, į numatytą aukų duris pradėjo šautuvų buožėmis belstis. Prikėlę išsigandusius žmones, įsakė skubiai rengtis kelionei. Didžiuma žmonių išsigando, pasimetė ir net būtiniausių reikmenų nepasie mē. O minima 1500 kg krūvio riba, tėra tik komunistinio melo fantazija – lygiai kaip medicininė priežiūra. Rytui išaušus žmonės pradėjo pasigęsti savo kaimynų.

Kaimuose ir miesteliuose greitai pasklido žinia, kad nakties metu tie ir anie kaimynai dingo. Išvežtųjų šeimų šunys staugė, nepamelžtos karvės baubė, ore moterų ir vaikų klyksmas sklido. Miesteliuose, kur buvo geležinkelio stotys, plūdo į jas žmonės, norėdami savo artimiesiems padėti ar bent pamatyti. Tačiau milicija ir kareiviai žmonių artyn nepileido. Arčiau buvusieji tegirdėjo moterų dejonas ir vaikų klyksmą.

Lietuvai jau ne pirmuosius metus nepriklausomybės keliu žengiant, dar nei vienas nusikaltėlis nebuvo "represuotas". Dabar vietoje teisingumo mums yra persama mintis: "Dabar narpliojant

LIETUVOS ŪKIO
BUHALTERINIS BALANSAS

Neseniai Tarptautinis valiutos fondas (TVF) užbaigė vieną savo einamųjų ataskaitų apie Lietuvos ekonomikos būklę. Žemiau pateikiame TVF atstovo rezidento Lietuvoje p. Peter Corneliu pastabų ištrauką.

Tvirtas pinigų keitimo kursas. Nuo naujojo Lietuvos piniginio vieneto – lito – įvedimo 1993 metų viduryje, jo kursas nežymiai svyravo, priklausomai nuo pasiūlos ir paklausos. Pagal Valiutų valdybos nutarimą, kuris įsigaliojo nuo 1994 metų balandžio 1 dienos, litas kursu 4 Lt = 1 USD buvo pritvirtintas prie JAV dolerio. Remiantis šiuo nutarimu, cirkuliuojančių litų kiekis priklausys nuo užsienio valiutos bei aukso rezervų, esančių Lietuvos banke. Ši tvarka neleis centriniam bankui skolinti pinigų komerciniams bankams bei valstybinėms įmonėms be pakankamų užsienio valiutos rezervų. Tokiu būdu užtikrinama labai tvirta monetarinė politika. Tik trijų pasaulio šalių – Argentinos, Estijos ir Honkongo – valiutų valdybos yra priėmusios panašius nutarimus. TVF suteikė Vyriausybei techninę paramą, įsteigiant Valiutų valdybą.

Infliacija. Po to, kai 1992 metais vartojimo prekių kainos išaugo 1.021 %, 1993 metais jos pakilo dar 410 %. Nors tikimasi, kad dėl griež-

šiuos klaidius istorijos procesus psichologams, sociologams, istorikams ir teisininkams reikia didelio takto ir įžvalgumo, kad dėl padaryto blogio apimti neapykantos nepagausintume naujų nelaimingųjų skaičiaus (*Julius Juzeliūnas "Lietuvos gyventojų genocidas"*).

tos monetarinės politikos infliacija 1994 metais sumažės, tačiau plataus vartojimo prekių kainos šiais metais gali išaugti beveik 60 %.

Bendras vidinis produktas. Lietuvos realusis BVP 1992 metais nukrito 38 %, o 1993 metais sumažėjo dar 16 %. Pagrindinė priežastis – prekybinių ryšių su buvusios Sovietų Sąjungos šalimis nutūkimas bei stiprus Lietuvos prekybos sumažėjimas dėl pasaulinių energijos produktų bei žaliavų kainų įvedimo. Tačiau yra daug požymių, rodančių, kad antroje 1993 metų pusėje padėtis stabilizavosi. Nuo 1993 metų vidurio ekonomika pradeda atsigausti, ir tai rodo padidėjusios prekybos apimtys. TVF mano, kad blogiausia jau praeityje, ir gyvenimas po truputį gerės. Tikimasi, kad 1994 metais BVP padidės beveik 5 %, ypač privataus sektoriaus dėka.

Eksporto / importo vystymasis. Nepriklausomybės laikotarpiu Lietuvos eksporto ir importo struktūra labai smarkiai pasikeitė. 1993 metais tiek pramoninio eksporto, tiek importo iš buvusių Sovietų Sąjungos respublikų apimtys sumažėjo apie 40 %, tuo tarpu su kitomis šalimis padidėjo atitinkamai 24 % ir 38 %.

Užsienio skolos. Bendra užsienio skola išaugo nuo 99 mln. JAV dolerių 1992 metų pabaigoje iki 345 mln. JAV dolerių 1993 metų gale. Tuo pačiu laikotarpiu skolos ir

BVP santykis padidėjo nuo 5.5 % iki 11 %. Užsienio skolos, pavertus jas prekių ir paslaugų eksporto procentine išraiška, 1992 – 1993 metų laikotarpiu padidėjo nuo 0.25% iki 0.75 %. Pono Peter Cornelius nuomone, Lietuva yra visai pajėgi grąžinti dabartinę skolą.

Užimtumas. Nepaisant gamybos sumažėjimo per pastutinius keletą metų, užimtumo problemos iki šiol sprendžiamos gana sėkmingai, ypač lyginant su kitomis pereinamojo laikotarpio šalimis. Vietoj to, kad atleistų savo darbuotojus, daugelis įmonių vadovų suteikia jiems neapmokamas atostogas bei sutrumpina darbo valandas, kad tik neprarastų darbo jėgos. Didelis algų sumažėjimas taip pat padėjo pažaboti nedarbą. Tuo pat metu daug darbo vietų buvo sukurta privačiame sektoriuje.

Ateities uždaviniai. Atsižvelgiant į šią ne itin linksmą padėtį, Vyriausybė kartu su TVF nustatė tris pagrindines sritis, kurioms ateityje bus skiriamas pagrindinis dėmesys:

(a) *Mokesčiai.* Vyriausybė iki šiol vykdė gana griežtą mokesčių politiką. Tačiau, siekdama ateityje apsaugoti biudžetinių įplaukų bazę, ji privalo sugebėti pareikalauti jai priklausančios dalies nuo naujai sukuriama produkto, ypač iš privataus sektoriaus;

(b) *Privatizacija.* Privatizacijos procesas Lietuvoje aktyviai sulėtėjo. Jam reikia suteikti naujos energijos, siekiant palaikyti ekonomikos augimą ir efektyviai valdyti esamą turtą;

(Nukelta į 4 psl.)

Ešalonas buvo labai ilgas. Kiekvieniame vagone buvo jaunų, senų ir mažų, vyrų ir moterų. Kai kuriuose vagonuose buvo ir dar negimusių. Buvo suimtų pradėjusių gimdyti moterų. Jos gimdė vagonė ir mirė drauge su savo kūdikiais. (Iš M. Skipitytės – Garbačiauskienės prisiminimų.)

J. Stungrio pieš.

LAISVEI REIKIA SAŽININGAI IR DORAI TARNAUTI IR JĄ GINTI

Jonas Jurkūnas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Trečiąją problemą pavadinau "karstų baltinimo problema". Ji prasidėjo nuo tada, kai valdančioji partija užsispyrė praveisti į Lietuvos gyventojų Genocido ir Rezistencijos tyrimų centrą savo vadovą, nesuderinę jo kandidatūros su pagrindinėmis politinių kalinių ir tremtinių organizacijomis, kaip anksčiau buvo sutarta. Tas kontraversinis vadovas tai Vytautas Skuodis. Duodu ištrauką iš Draugo Nr. 35 vasario 19 dienos:

Tėvynės Santaros vado Vytauto Landsbergio ir penkių Seime atstovaujamų opozicinių partijų pasirašytame pareiškime pažymima, jog dabar "LDDP žengia toliau, skirdama minėto centro vadovų asmenį, kuriam abi pagrindinės politinių ir kalinių organizacijos oficialiai pareiškė nepasitikėjimą. Nesiskaityti su tuo apmąstytu nepasitikėjimu reiškia paneigti politinių kalinių ir tremtinių moralinę teisę rūpintis, kad Lietuvos kovų ir kančių archyvai nepatektų į abejotinas rankas ir nepatirtų atrankinio sunaikinimo pavojaus. Neveltui šių archyvinų bylų aprašymui valdžia pasirinko paviršutinį, neapsaugantį metdą, o mokslininkų siūlomas pilnesnis apsaugas aprašymo būdas buvo atmestas".

"Apgavystė, kurią LDDP daro visų akivaizdoje kartu su įvairiomis istorijos klastojimo pastangomis, kelia didžiulį nerimą, o politinių kalinių ir tremtinių organizacijų nušalinimas nuo sprendimo įzeidžia šimtų tūkstančių aukų ir dešimtmečius trukusių kentėjimų atminimą. Nesunku įžvelgti tuose veiksmuose ir tyčinę provokaciją, kuri gali būti naudinga LDDP represinės valdžios įtvirtinimui arba užsienio jėgoms, planuojančioms koki nors Lietuvos visuomenės destabilizavimą".

Pareiškimas baigiamas įspėjant, kad artėjama prie "įtampos ir konfrontacijos akligatvio", už kurio pasekmes atsakys LDDP vadovai, ir kvietimu, kad LDDP sugrįžtu "į santarvės, į bendro sprendimo paieškų kelią".

Sekančią dieną komentuo-damas šį pareiškimą, Seimo narys K. Skrebys pastebėjo, jog tai, kas vyksta, nėra atsitiktinis reiškinys. "Prezidento Algirdo Brazausko teigimas, jog pokario metais Lietuvoje vyko tylioji rezistencija, yra tiesiog istorijos perrašymas. LDDP nutarė nesi-skaityti su politkalinių ir tremtinių valia, pasilikdama sau teisę padaryti pataisymus turimuose archyvuose dokumentuose. Tą atvirai pasakė LDDP atstovas Seime, teigdamas, jog netrukus gali paaiškėti, jog visi rezistencijos dalyviai buvo ne kas kitas, o tik kriminaliniai nusikaltėliai, kurie žudė niekuo dėtus čia atkeltus rusų kolonistus".

Jau dabar Lietuvoje girdimi iš LDDP narių tarpo pareiškimai, kad, Sovietų Sąjungai valdant Lietuvą, jokio genocido nebuvo, genocidas buvo tik Smetonai valdant. Arba išeinant politinių kalinių delegacijai iš seimo salės, padėt gėlių sausio 13 žuvusiems pagerbti, jie vieno seimo nario buvo pavadinti banditais. Matyt praeitis jiems neduoda ramybės. Visose tautose ir visais laikais buvo ir bus įvairiausių žmonių, bet matyt valdančiajai partijai parūpo save pagražinti – truputį padažyti tai šen tai čia, bet jie pamiršo, kad komunizmas tai karstai, jie liks ateities Lietuvoj tik baisūs karstai, nors ir kaip gabus meistras, koku dedasi Skuodis, stengsis juos baltai perdažyti.

Paliečiant dabartinę Lietuvos ekonominę padėtį vaizdas niūrus. Štai Lietuvos Ryte sausio 13 d. 1994 m. Vytauto Černiausko duoti investavimo palyginamieji duomenys:

Valstybinės investitorės	Investuota (mil. dol.)	
	Latvijoje	Lietuvoje
Vokietija	31.0	11.0
JAV	29.8	5.7
Švedija	13.6	1.3
Danija	3.9	0.4
Suomija	3.1	0.2

Iš maždaug 500 milijonų dolerių paskolų didesnė dalis pravalgyta ir išleista pašarams, tik maža dalis panaudota senajai pramonei palaikyti. Įstatymais iki šiol nesudaromas geresnis klimatas investicijoms ir juose jaučiama visasąjunginė dvasia.

Susakiau Jums šias problemas šio taip reikšmingo Lietuvos Respublikos aukščiausios Tarybos Akto dėl Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymo keturių metų sukakties proga. Ir klausiu pats savęs ar tos negandos ir manipuliacijos pakaitė mane kaip lietuvį – atsakau sau ne ir pridedu – dirbau Lietuvai kiek sugebėjau ir galėjau, taip dirbsiu ir toliau. Ateis ir skaidresnių dienų.

Šios sukakties proga raginu ir jus visus, jei kuris ir turite kokių nuoskaudų ar nepasitenkinimų – pamiršti. Mūsų laukia, kaip ir anksčiau, nelengvi uždaviniai.

1. Patiems išlikti lietuviams ir šeimas išlaikyti lietuviškas.

2. Remti savo gimines ir artimuosius Lietuvoje, nes daugeliui jų parama tikrai reikalinga.

3. Išlaikyti čia Amerikoje Lietuvių Bendruomenę ir ALTA, juos prašant aktyviai sekti Lietuvos gyvenimą, o čia Amerikoje politinę atmosferą ir mus kiek įmanoma dažniau informuoti.

4. Remti ir padėti švietimo, šalpos ir kultūriniais lietuvių reikalams.

Žinoma, vyresnioji karta jau pavargsta. Bet galime ir pasitempti. Nemanau, kad taip sunku būti lietuviu net ir išguitam iš savo krašto. Treikia noro, geros valios ir meilės. Baigiu pradėtu posakiu:

"Jie paaukojo savo širdis kad nenustotų plakusi Lietuvos širdis."

PLB VALDYBOS

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

PLB valdybos posėdyje 1994 gegužės 28 dėl Lietuvos Kovų ir Kančių istorijos pirmos knygos "Lietuvos gyventojų trėmimai 1941, 1945-1952 m. Dokumentų rinkinys" išleidimo buvo nutarta:

1. PLB valdyba pripažįsta klaidas ir už jas atsiprašo.
2. Knygos platinimas sustabdytas. Vertimas į anglų bei į kitas kalbas nebuvo pradėtas ir nebus daromas.
3. PLB valdybos prašymu, dr. Gedimino Rudžio priežiu-roje, jau paruoštas knygoje skelbiamų dokumentų paaishkinimas – papildymas ir šiomis dienomis bus atsiųstas PLB valdybai.
4. Papildymas – paaishkinimas, kartu su pačiu dokumentų rinkiniu bus peržiūrėtas PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybų sudarytos specialistų komisijos, susidedančios iš Lietuvos bei išeivijos istorikų, tremtinių bei politinių kalinių atstovų, ir pats rinkinys bus pertvarkytas pagal jos nurodymus.
5. PLB valdybos pavedimu, šį darbą koordinuos PLB valdybos vicepirmininkas dr. Petras Kisieličius.
6. Šiam PLB valdybos nutarimui buvo pritarta bendrame PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybų atstovų pasitarime 1994 gegužės 29.
7. Tolimesnis Lietuvos kovų ir kančių istorijos leidimas bus tęsiamas, persitvarkius pagal Lietuvos bei išeivijos lietuvių pageidavimus ir atsižvelgiant į LB Kraštų valdybų nuomones bei siūlymus.
8. Visi leidiniai prieš atiduodant spausdinti taip pat bus peržiūrimi čia minimos komisijos.

PLB valdyba: Bronius Nainys, Rimas Česonis, Vacys Garbonkus, Kostas Dočkus, Vytautas Kamantas, Dr. Petras Kisieličius, Baniutė Kronienė, Milda Lenkauskienė, Paulius Mickus, Dr. Vitalija Vasaitienė

LIETUVOS ŪKIO BALANSAS

(Atkelta iš 3 psl.)

(c) *Bankų reforma.* Iki šiol labai lėtai buvo pertvarkoma komercinių bankų sistema. Trūksta bankų veiklos reguliavimo priemonių bei taisyklių sistemos, keleto iš 28 bankų finansinė būklė kritiška. Dirbantiesiems su mo-

dernia komercinių bankų technika reikalingas profesionalus apmokymas. Tokiomis sąlygomis Lietuva negali išsivirti bei gerai panaudoti gaunamus iš užsienio kreditus.

(JTO biuletenis. Lietuva. Nr.4)

SUSITARTA DĖL SIENOS JŪROJE

Lietuvos ir Latvijos premjerai sutarė dėl šalių valstybinės sienos jūroje. Tačiau kol kas nesutarta dėl nedidelės dalies ekonominės dviejų valstybių sienos. Šiame 5 kvadratinį kilometrų plote lyje, esančiame už 100-to

kilometrų nuo valstybių krantų, amerikiečių kompanija "Amoco Corp." aptiko naftos telkinį. Ekspertų nuomone, galimos atrastų telkinių pajamos yra apie 950 milijonų JAV dolerių per metus.

PATAISOS REFERENDUMO ĮSTATYME

Seime priimamos referendumo įstatymo pataisos. LDDP daugumai nubalsavus, referendumu nebegalima priimti konkrečių įstatymų. Piliečiai gali pasisakyti tik už nuostatas, pagal kurias parengiamas įstatymas. LDDP atstovai siūlė pataisą, pagal kurią referendumo organizatoriai turi pervesti biudžetui

2.5 milijono litų. Be to, referendumo metu priėmus įstatymą, dėl kurio valstybė ar piliečiai patirtų ekonominius nuostolius, patirti nuostoliai būtų išieškomi iš referendumo organizatorių ir piliečių, pasirašiusių už referendumo organizavimą. Šios pataisos buvo atmestos.

NAUJAS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS PIRMININKAS

Nepaisant opozicijos protestų, Seimas patvirtino p. Zenoną Vaigauską Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininku. Prieš tai ponas Vaigauskas dirbo Prezidento referentu. Kaip ir dauguma LDDP skiriamų pareigūnų,

p. Vaigauskas yra buvęs komunistinis veikėjas. Kurį laiką jis dirbo komjaunimo Centro Komite, po to mokėsi ir dėstė Vilniaus aukštojoje partinėje mokykloje.

(AGEP)

"Tauro" apygardos "Žalgirio" rinktinės partizanų būrys.

ALT S-gos valdyba, baigianti 2 metų kadenciją. ALT S-gos seimas ir naujos valdybos rinkimai įvyks š.m. rugsėjo 2 - 3 - 4 d.d. Detroite. Iš kairės: Stasys Briedis – vicepirmininkas, Petras Buchas – vicepirmininkas, Dr. Laima Šimulienė – sekretorė, Dr. Leonas Kriaučiūnas – pirmininkas, Oskaras Kremeris – išdininkas.

IŠRINKTA JAV LB XIV TARYBA

TARYBOS rinkimuose dalyvavo 5815 balsuotojų. Išrinkta 60 tarybos narių ir 25 kandidatai.

Rinkimų rezultatai:

BOSTONO apygardoje balsavo 473, išrinkti 5 nariai:

Čepas, Gintaras
Kairienė, Aldona
Kalvaitytė, Rūta
Kupčinskis, Aidas
Sužiedėlis, Vytautas

Kandidatų nėra.

CONNECTICUT apygardoje balsavo 381, išrinkti 4 nariai:

Balsys, Linas
Dzikas, Alfonsas
Gustienė-Vebraite, Vaiva
Karosienė, Laima

Kandidatai:

1. Di Benedetto-Bernotaitė, Jūratė
2. Trečiokas, Vytautas
3. Urban-Alšėnaitė, Stefa

FLORIDOS apygardoje balsavo 544, išrinkti 6 nariai:

Dubauskas, Vytautas
Petrulis, Algirdas
Ramanauskienė, Sigita
Savaitienė, Laima
Šilkaitis, Mečys
Zundė, Pranas

Kandidatai:

1. Bagdonienė, Vanda

MICHIGANO apygardoje balsavo 551, išrinkti 6 nariai:

Kamantas, Vytautas
Kamantienė, Gražina
Kutkus, Vytautas
Rugienius, Algis
Udrienė, Janina
Urbonas, Jonas

Kandidatų nėra.

NEW JERSEY apygardoje balsavo 162, išrinkti 2 nariai:

Bitėnas, Rimantas
Veblaitis, Julius

Kandidatai:

1. Juškievė-Ardytė, Rasa

NEW YORKO apygardoje balsavo 456, išrinkti 5 nariai:

Bileris, Kęstutis
Česnavičienė, Ramutė
Kezienė, Daiva
Miklas, Kęstutis
Vaičaitis, Rimas

Kandidatų nėra.

OHIO apygardoje balsavo 372, išrinkti 4 nariai:

Ardys, Juozas
Bublienė, Ingrida
Čepulis, Algimantas
Puškorienė, Dalia

Kandidatai:

1. Joga, Pranas
2. Šukienė, Salomėja
3. Staškus, Vytautas

PIETRYČIŲ apygardoje balsavo 550, išrinkti 6 nariai:

Dantienė, Julija
Gečienė, Teresė
Gulbinienė, Audronė
Kondratas, Ramonas
Maciūnas, Vytautas

Skučas, Donatas

Kandidatai:

1. Kronkaitis, Jonas
2. Buivys, Gintautas
3. Jakienė, Dalia
4. Pakštienė, Audronė

VAKARŲ apygardoje balsavo 392, išrinkti 4 nariai:

Brinkis, Zigmas
Gedgaudienė, Violeta
Nelsienė, Angelė
Polikaitis, Antanas

Kandidatai:

1. Vidugiris, Vytautas
2. Pupius, Juozas
3. Žygas, Kęstutis
4. Viskanta, Zigmas
5. Blekytė, Irena
6. Šimoliūnienė, Stasė
7. Morkūnas, Gediminas

VIDURIO VAKARŲ
APYGARDOS

PIRMAME rajone balsavo 1074, išrinkta 11 narių:

Budrienė, Jūratė
Daulienė, Salomėja
Gylis, Linas
Jasaitienė, Birutė

Kisieliū, Petras
Narutis, Vytautas

Polikaitis, Juozas
Račkauskas, Jonas

Ragas, Leonidas
Razma, Antanas

Sušinskas, Kęstutis
Vindašienė, Birutė

Kandidatai:

1. Kerelytė, Svajonė
2. Remeikis, Tomas
3. Vitkus, Aleksas

4. Norušis, Linas

5. Šlenys, Liudas

Pastaba: Gražina Liautaud ir Linas Gylis atsiėmė kandidatūrą po kandidatų sąrašo paskelbimo.

ANTRAME rajone balsavo 299, išrinkti 2 nariai:

Karnius, Albinas
Vilutienė, Birutė

Kandidatų nėra.

TREČIAME rajone balsavo 290, išrinkti 3 nariai:

Binder, Rima
Pliūrienė-Ardytė, Reda
Narušienė, Regina G.

Kandidatai:

1. Grybinas, Zigmas
KETVIRTAME rajone balsavo 271, išrinkti 2 nariai:
Jarašius, Arvydas
Sakalaitė, Aušrelė

Kandidatų nėra.

P.S. JAV LB XIV Tarybos nariai skelbiami alfabeto tvarka. Kandidatai-balsų daugumos eile.

Angelė Karnienė, Pirmininkė
JAV LB XIV Tarybos
Vyriausioji Rinkimų Komisija

★★★★★

AMBASARORIAUS
A. SIMUČIO PAGERBIMAS

Birželio 5 New Yorko lietuvių visuomenė surengė J.E. Ambasadoriaus A. Simučio pagerbimą, kurio metu paminėjo jo 60 metų diplomatinės tarnybos ir 85 metų gimimo sukaktis. Kultūros Židinio iškilmėse dalyvavo šie LR diplomatai: LR Ambasadorius JAV-bėse A. Eidintas, LR Ambasadorius Rusijoje R. Kozyrovičius, LR Generalinis konsulas New Yorke L. Kučinskas ir garbės konsulai V. Čekanauskas (Los Angeles), V. Kleiza (Chicaga) ir H. Lapas (Kanada) bei Nuolatinės Misijos JT-ose, Ambasados Washingtone ir Konsulato New Yorke personalas.

Iš visur apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

ekonominės sankcijas, Š. Korėjos valdžia atkirto, kad sankcijos bus laikomos karo veiksmu.

Iš atominių bombų trokštančių valstybių pavojingiausia yra: Iranas, Irakas, Libija, Sirija ir Pakistanas. Pavojingiausia laikoma ir Šiaurės Korėja, kur už dabartinį diktatorių Kim Il Sungą dar pavojingesnis esąs jo sūnus ir įpėdinis Kim Jong Il. Jam buvo pavesta 1968 m. nužudyti Pietinės Korėjos prezidentą. Jo siųsti agentai 1983 m. Burmoje susprogdino bombą tribūnoje, kurioje sėdėjo P. Korėjos delegacija. Žuvo 17 tos delegacijos narių, jų tarpe keturi ministrai. Sūnelio Kimo atentatininkai susprogdino P. Korėjos keleivinį lėktuvą, žuvo visi keleiviai.

Šiaurinė Korėja neteko buvusios Sovietų Sąjungos karinės ir ekonominės paramos, tačiau, vargui ir skurdui padidėjus, padidėjo ir diktatūros spauda. Liko Sovietų įrengti Šiaurinėje Korėjoje ginklų fabrikai. Netoli Pietinės Korėjos sienos išdėstyti artilerijos pabūklai ir gan toli lekiančios raketos. Komunistinė armija turi apie milijoną vyrų. Tankų ir artilerijos pabūklų komunistinė armija turinti daugiau negu P. Korėjos ir JAV karinės igulos kartu paėmus. JAV vyriausybė pasiuntė arčiau Korėjos pusiasalio daugiau karo laivų. Komunistinė Korėjos valdžia yra paskelbusi, kad "liaudis" yra nutarusi iki 1996 m. "išvaduoti" pietinę pusiasalio dalį ir abi Korėjas sujungti į vieną valstybę.

Šiuo metu JAV laiko Pietų Korėjoje 36,500 amerikiečių kareivių. Stebėtojai mano, kad komunistinei Korėjai pradėjus puolimą, amerikiečių kariams būtų sunku sustabdyti invaziją ir apginti P. Korėjos sostinę Seulą, kuri yra vos 40 mylių nuo sienos.

Šiuo metu diplomatinės pastangos vyksta toliau, bandoma įtikinti Š. Korėjos valdžią nežengti paskutinio žingsnio į katastrofą, bet laikytis tarptautinių įsipareigojimų. Ar diktatoriai paklausys patarimų, parodys ateitis.

TRUMPAI

• Iš Amerikos po 18 metų į Rusiją grįžęs rašytojas Solženicinas pirmiausia palietė tėvynės žemę tolimajame Sibire. Jis pasakė reporteriams, vienerius metus tik stebėsiąs ir klausysiąs, kas vyksta Rusijoje. Vis vien, jis jau spėjo kritikuoti parlamento narių Žirinovskio šoviniz-

mą ir pavadino jį lunatiku ir klaunu.

• Saudi Arabijoje, Mekos mieste musulmonų šventyklos šventoriuje maldų įkarščio metu buvo sutrypti 223 maldininkai.

• Pietų Afrikoje prasidėjo žemės reformos planavimas. Kai kur bežemiai juodieji išikuria baltiesiems ūkininkams priklausančioje žemėje. Pirmiausia bus bežemiams dalinami valstybei, ypač gynybos ministerijai, priklausantieji plotai.

• Rwandoje toliau vyksta žmonių skerdynės. JT gen. sekretorius Ghali nusivylęs pareiškė, jog genocidas vyksta toliau, o tarptautinė bendruomenė svarsto ką reikėtų daryti.

• Krymo vietinė valdžia nusprendė atsiskirti nuo Ukrainos. Ši derasi su Rusija ir kaltina Krymo rusus, jų tarpe pensininkus, buvusius Raudonosios armijos ir KGB valdininkus.

• Kalifornijos gubernatoriaus vieton kandidatuoja demokratė Kathleen Brown. Anksčiau gubernatorium buvo jos brolis Jerry, o prieš jį – tėvas Pat.

• Indija po trijų nesėkmingų bandymų pasiuntė į erdvės orbitą savo gamybos bandymų ir tyrinėjimų satelitą.

• Vatikane baigėsi Afrikos katalikų vyskupų sinodas. Vyskupai pasmerkė Afrikoje vykstančius karus, ragino Jungtines Tautas padėti atstatyti taiką ir pavadino ginklų siuntimą Afrikon "skandalu". Sinodas ragino vietines parapijas įvesti liturgijon vietinę muziką ir kitą meną, kad tikintieji lengviau įsijungtų. Stipriai pasisakyta už moterų teises ir jų išvadavimą.

• Dominikos respublikoje prezidento vietą dar sykį laimėjo jau 87 metų amžiaus rių metų kadencijai. Jo oponentas skelbia, kad vyko milžiniškas balsų vogimas.

• Amerika ir Europos Sąjungos valstybės reikalauja, kad kovojančios šalys buvusiojo Jugoslavijoje paskelbtų keturių mėnesių karo paliaubas. Bosnijos musulmonai nesutinka su tokiomis ilgomis paliaubomis, nes serbai, kurie laiko užėmę 70 nuoš. Bosnijos teritorijos, panaudos tą laiką įsitvirtinimui užimtose žemėse.

• Ispanijos bedarbių skaičius dar paaugo ir sudaro 24 nuoš., aukščiausias nuošimtis visoje Europos Sąjungoje.

KOMPOZITORIAUS VLADO JAKUBĖNO MINĖJIMAS IR KŪRINIŲ KONCERTAS

Gegužės 15 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje buvo surengtas komp. Vlodo Jakubėno 90-ties gimimo metinių minėjimas ir jo kūrinių koncertas. Šį minėjimą surengė Vl. Jakubėno vardo draugija, kurios pirmininkas Edvardas

gyvenantis muz. Algis Šimkus. Kalbėtojas į savo pranešimą įpynė minčių iš jo asmeniško bendravimo su kompozitoriumi.

Meninėje dalyje pasirodė nemaža (net šeši) vokalistų: Lijana Kopūstaitė, Algimantas Barniškis (abu neseniai

Programoje pasirodė ir Jakubėno draugijos mišrus vokalinis kvartetas (A. Barniškis, A. Buntinaitė, D. Eidukaitė, L. Sprindys), kuriam vadovavo iš Vilniaus atvykęs žymus dirigentas, prof. Anicetas Arminas. Šis žymiausiojo Lietuvos vyrų choro "Varpo" dirigentas taip pat paruošė ir kamerinį chorą (18 balsų), kuris vykusiai sudainavo 4 kūrinius: "Vieversėlį", "Aukšti kalnai", "Už jūrų, marių", "Nurimk, sesut".

Minėjimo pabaigoje visiems dalyviams padėkojo draugijos sekretorė ir išdi-

ninkė Erika Dilytė-Brooks, kuri pakvietė svečius (jų buvo daugiau negu 150) kavutei. Susirinkusieji dar ilgokai dalinosi išpūdziais apie šį neeilinį koncertą, kuriuo buvo pagerbtas vienas iš žymiausių išeivijoje gyvenusių lietuvių kompozitorių.

Vl. Jakubėnas buvo plačiai prisimintas ir radijo bangomis per "Margučio" programą. Čia buvo perduota muz. A. Šimkaus paskaita ir kūrinių iš anksčiau įvykusio minėjimo.

Reikia pasakyti, jog tėvynėje Lietuvoje Vl. Jakubėnas buvo prisimintas gerokai plačiau ir tas daugumoje buvo padaryta Chicagoje vei-

kiančios Vl. Jakubėno vardo draugijos ir jos skyriaus Vilniuje rūpesčiu. Minėjimai buvo surengti Vilniuje, Biržuose, Kaune. Vilniaus Filharmonijos salėje Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras (dirigentas J. Domarkas), Kauno valstybinis choras (dirigentas P. Bingelis) ir Lietuvos aklųjų choras "Vilnius" (dirigentas J. Kalcas) atliko Vl. Jakubėno simfoninius kūrinius ir kantatą "Mano pasaulis". Mažvydo bibliotekoje buvo atidaryta komp. Vl. Jakubėną ir jo kūryba liečianti plataus masto paroda.

E.Š.

Chicagoje veikiančios komp. Vl. Jakubėno draugijos pirm. Edvardas Šulaitis atidaro Vl. Jakubėno 90-mečio minėjimą gegužės 15 d. Chicagoje.

Prof. Anicetas Arminas, Vl. Jakubėno minėjimui Chicagoje suorganizavęs mišrų kvartetą ir kamerinį chorą, su šiame minėjime paskaitą apie Vl. Jakubėną skačiusiu muz. Algium Šimkumi (dešinėje). Ed. Šulaičio nuotr.

Šulaitis ir atidarė minėjimo programą. Pradžioje buvo pristatyta Vl. Jakubėno sesuo Halina Dilienė, kuri trumpai susirinkusius pasveikino. Tada platesnę paskaitą apie kompozitorių skaitė buvęs chicagietis, o dabar Floridoje

atvykę iš Lietuvos), Tadas Rūta, Dalia Eidukaitė-Fannelli, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis. Meninės dalies pradžioje solo fortepionu pagrojo Vl. Jakubėno mokinys Manigirdas Motekaitis, kuris vėliau akomponavo solistams.

KUR GYVŲ MEDYNŲ KARALYSTĖ

Petronėlės Orintaitės minėjimas jos gimtinėje, "kur gyvų medynų karalystėje plasnojo ir skraidė lengvutės jaunos dienos", sutapo su Motinos švente. Galbūt dėl to buvo pasakyta daug gražių žodžių Jai – vienintelei ir nepamainomai, gerumo ir meilės išikūnijimui; o kai renginio organizatorė ir P. Orintaitės talento gerbėja Daina Kazlauskienė paskaitė rašytojos eilėraščių knygos "Dirvonų dukterims" pratarmę, dedikuotą motinai, salėje ne vienas ir ašarą nubraukė. Švelniu žodžiu minėjo savo močiutę, besiilsinčią šalia Liepalotų medynų, pasakojo apie savo motiną rašytojos sūnus Donatas Januta, atvykęs viešnagėn į Lietuvą. Juk tam "neklaužadai" sūneliui yra skirta knyga "Domuko jotynė", pasirašyta Balės Vaivorytės pseudonimu.

Savo prisiminimus iš susitikimo su rašytoja pasakojo jos krikštadukra Dalia Chodareva. Subtiliai įsikomponavo į pasisakančių gretas lietuvių kalbos mokytoja Angelė Jasaitienė, kurios iniciatyva Keturnaujienos mokyk-

lą puošia stendas apie P. Orintaitę su rašytojos nuotrauka. (Ta literatūros popietė ir buvo Keturnaujienos, Šakių rj., mokyklos salėje, balandžio 30 d.).

Greta P. Orintaitės vaikiškų eilėraščių, kuriuos su įsijautimu ir vaikišku patosu skaitė D. Kazlauskienė, programą pajvairino jaunosios atlikėjos Eglė Kirkaitė ir Aldona Kiškionytė iš Kauno J. Naujalio muzikos gimnazijos.

Šių eilučių autorius paskaitė vieną iš vėliausiai rašytų P. Orintaitės eilėraščių "Vilniaus gabija" ir trumpai apibūdino jos kūrybą. Iš tiesų, koks erdvus turi būti dvasinis aruodas, kokia talpi minties skrynia, kad tiek grožio, jausmo išsaugotų. P. Orintaitė sugebėjo ne tik neiškeisti savęs smulkiais, nenukrypti į materializmą, bet išlaikyti bei perteikti kitiems tuos dvasios lobius, kuriuos, būdama pastabi ir imli, turėdama poetės širdį ir rašytojos gyslelę, susikrovė širdies kamputyje dar gyvendama Lietuvoje. Ir štai vienas po kito sugrįžta gimtinėn jos kū-

riniai, tarsi paukščiai po žiemos spragaities, taurina sielą ir mintis, gražiai papildė mūsų tautos literatūros istoriją, dvasinių vertybių knygą.

Nors P. Orintaitės kūrybos versmės nebepapildė švieži gimtinės žemės syvai, tačiau, kita vertus, tai apsaugojo jos sielą nuo teršalų, kurie nuodijo tautos sąmonę, tėvynės meilę, tiesos ir gėrio jautriąsias stygas, kurstė neapykantą, skatino kosmopolitinį gyvenimo būdą...

Atitrūkimas nuo gimtinės formuoja ir neblėstančią šiaudinės pastogės viziją, kur mintys tarsi dūmai, pakilę nuo bakūžės stogo, vis vinguriuoja, vis žavisi gimtinės vaizdais... nes lietuvišką iššaknijimą, įaugusį atmintin, sąmonėn, vaikystės išgyvenimus – jau niekas neištrins.

Ką reiškia gyventi be tėvynės ir ką reiškia į ją sugrįžti, tarsi sapne atsikristi, kai aplink girdi gimtąją kalbą, kai be galo švelniai liejasi saulės spinduliai, kai tarsi seni pažįstami burkuoja balandžiai... "Ir sapnuosime tėviškės slenkstį tartum saulę danguos..." – rašė poetė.

Rašytoja sugrįžta į mus išsaugojus gimtosios kalbos grožį, kur kiekvienas sakinytarsi perlais apkrautuotas –

LIETUVAITĖ AKTORĖ AMERIKIEČIŲ TEATRE

Vilnietė aktorė Ingeborga Dapkūnaitė, pasižymėjusi Lietuvos aktorė, jau antrą kartą atvyksta į Chicagoą vaidinti amerikiečių pastatymuose. Prieš porą metų ji pasirodė čia statytoje pjesėje "Slip of the Tongue" ("kalbos klaida"), o nuo gegužės 15 d. ji vaidina naujoje dramoje, kuri vadinasi "Libra". Šis veikalas yra sukurtas pagal 1988 m. išėjusį Don DeLillo romaną, liečiantį buvusio JAV prez. John Kennedžio nužudymą.

Nežiūrint, kad jau daugiau negu 30 metų praėjo nuo tos lemtingos dienos Dallas mieste, kuomet nuo žudiko (Lee Harvey Oswald) rankos žuvo prezidentas, tačiau ši tema dar nėra išsemta ir apie ją veikalų netrūksta. Šį kartą ją scenon sumanė perkelti žymus Amerikos ak-

skaitai ir stebiesi: kokia graži ir turtinga mūsų lietuviška kalba! Mes turime būti dėkingi, kad P. Orintaitė, taikliai Antano Vaičiuliaičio pavadinta Didžiąja žvaigžde, tampa mūsų vidine šviesa, Lietuvos kultūros savastimi.

Dr. Vytautas Čepiauskas,
Kaunas

torius (pats chicagietis) John Malkovich, kuris šį veikalą pritaikė scenai, o taip pat ir surežisavo. Pats veikalas gana moderniai įformintas ir pastatytas. Minčiai perduoti vaizduojama net video ir kiti efektai.

Daugumas aktorių čia turi daugiau negu vieną rolę. Lietuvaitė Dapkūnaitė čia pasirodo Oswaldos žmonos – rusaitės Marinos rolėje, o taip pat ji atpažįstama ir kaip šokėja. Pirmoje rolėje ji gana neblogai užsirekomenduoja, nes rusaitės charakteris jai gerai suprantamas.

Šis veikalas bus rodomas iki birželio 28 d. Chicagos šiaurinėje dalyje (1650 N. Halsted St.) esančiame viename iš didesniųjų Chicagoje – Steppenwolf teatre. Spektakliai nuo antradienio iki penktadienio 8 val. vak. šeštadieniais 5 ir 9 val., o sekmadieniais – 3 ir 7 val. Bilietai kainos 21.50 ir 24.50 dol.

Spektaklį įdomu pamatyti ne vien dėl to, kad jame vieną iš pagrindinių rolių vaidina lietuvaitė, bet ir todėl, kad yra proga dar kartą pergyventi gana skaudžią Amerikai tragediją.

E. Šulaitis

PREZIDENTO A. SMETONOS MINĖJIMAS

1994 m. gegužės 29 d. buvo surengtas Prezidento Antano Smetonos gimimo 120 ir mirimo 50 metų su-
kakčių išpūdingas minėjimas
Chicagoje. Minėjimą suren-
gė Amerikos Lietuvių Tauti-
nės Sąjungos Chicagos sky-
rius.

gos paveikti valdžios parei-
gūnus, sumažinti nusikalti-
mus ar pakelti krašto gerbū-
vį. Mes galime savo malda
ši Švenčiausios Trejybės sek-
madienį prašyti Aukščiausio-
jo atsiusti Šventąją Dvasią
lietuvių tautai, kad ji suteiktų
išminties tautos vadams vesti

Eleonora Valiukėnienė, ALTS Chicagos sk. pirmininkė, sveikina minėjimo dalyvius.
I. Kriaučeliūnienės nuotr.

Pamaldos 10:30 Šv. Mer-
gelės Marijos Gimimo para-
pijos šventovėje. Mišias at-
našavo ir turiningą pamokslą
pasakė šios parapijos klebo-
nas kun. Jonas Kuzinskas.
Keletas jo pamokslo minčių:

"Minėdami prezidento
Antano Smetonos sukaktis,
prisiminkime tuos laimėji-
mus, kuriuos Lietuva atsiekė
darbu, pasišventimu ir pasi-
ryžimu. O didelė jų dalis, tai
prezidento Antano Sme-
tonos vadovavimo metais.
Tie laimėjimai yra geriausias
pavyzdys, ką gali atsiekti
maža tauta, turėdama laisvę
ir nepriklausomybę. Lietuva
išsiskleidė visose gyvenimo
srityse. Ji sukūrė visai naują
valstybinį aparatą, aptvarkė
kraštą, kėlė ir modernino ūkį,
ugdė pramonę ir prekybą,
kūrė gausų mokyklų tinklą,
klestėjo moksle, mene ir lite-
ratūroje. Taip, Lietuva galė-
jo drąsiai lygintis su kitomis
Vakarų Europos šalimis.

Lietuva – esame mes vi-
si: ir tie, kurie gyvena prie
Baltijos jūros ir tie kurie yra
likę Sibire, ir tie, kurie gyve-
name Vakarų pasaulio kraš-
tuose. Taip. Lietuva esame
mes! Tad mes turime rūpin-
tis savo tauta, savo Lietuvai!
Tai nereikia, kad matydami
sunkumus, nesklandumus,
blogybes mes galime nusi-
plauti rankas ir pasitenkinti
tikrai padėjimais, kritika ar
pasipiktinimu...!

Gal mūsų jėgos yra per
menkos ir nepalankios sąly-

tautą teisingumo ir meilės
keliais, kad sugrąžintų sąžinę
į žmonių širdis, kad uždegtų
jaunimą siekti aukštesnių
idealų, kilnesnių vertybių.

Lietuvos himno žodžiai
sako:

**Tegul Tavo vaikai eina
Vien takais dorybės
Tegul dirba Tavo naudai
Ir žmonių gėrybei.**

Prezidentas Antanas Sme-
tona, aktyviai dalyvaudamas
tautos kultūriniame, visuo-
meniniame ir valstybiniame
gyvenime, siekė įgyvendinti
šiuos himno žodžius. Jis gy-
veno tautoje, dirbo tautai,
siekė gero tautiečiams.

Melskime, kad Šventoji
Dvasia suteiktų stiprybės
Lietuvos žmogui pakilti virš
blogybių ir sekti Prezidento
Antano Smetonos darbo, pa-
siaukojimo, Dievo bei Tėvy-
nės meilės keliu. Su Dievo
pagalba viskas atsiekama."

Pamaldų metu darniai
geidojo šios parapijos cho-
ras, vedamas muz. Antano
Lino. Vargonavo muzikas
Ričardas Sokas. Choro gies-
mių bangavimą gražiai papil-
dė solistės Audronės Gaižiū-
nienės atliekamos giesmės.

AKADEMIJA

Prez. A. Smetoną pa-
gerbti akademija įvyko Bal-
zeko muziejuje, Gintaro sa-
lėje. Akademiją, pasveiki-
nusi pilnutėlę salę dalyvių,
pradėjo Eleonora Valiukė-
nienė, ALTS Chicagos skyr.
pirmininkė, šios dienos ren-
ginio vadovė. Programą to-

liau vesti pakviečiama Daiva
Meilienė. Gen. Lietuvos
konsulas Vaclovas Kleiza
sveikino šį renginį, Presiden-
to A. Smetonos prisiminimą,
bei pagerbimą.

Jonas Jurkūnas savo pa-
skaitoje gražiai atskleidė Pre-
zidento Antano Smetonos
nueitąjį kelią, jo šakotą ir kū-
rybingą lietuvišką asmenybę.
Prelegentas trumpai apibūdi-
no Prezidentą Antaną Smeto-
ną, kaip žmogų, žurnalistą,
pedagogą mokslininką, poli-
tiką ir valstybininką.

Pilnas paskaitos tekstas
bus atspausdintas kituose
Dirvos numeriuose.

Meninę programos dalį
pasigėrėtinai gerai atliko so-
listė Audronė Gaižiūnienė ir
pianistas Antanas Smetona.

Solistė Audronė Gaižiū-
nienė padainavo: "Mylėk lie-
tuvi" – žodž. Maironio, muz.
Šopagos, "Kur bakūžė sama-
nota" – Pr. Vaičiūčio, Šim-
kaus, "Mano gimtinė" – Mai-
ronio, Kačanausko, "Mėly-
nasis Nemunėli" – Macko-
nio, Belazaro, "Žvaigždutė"
– Stepanausko, Dvariono,
"Gimtinės dangus" – Žlibino,
Makačino. Akompanavo
muzikas Ričardas Sokas.

Pianistas ir pianino mo-
kytojas Antanas Smetona,

prezidento Antano Smetonos
vaikaitis, paskambino Čiur-
lionio pjeses, Beethoveno
"Mėnesienos sonatą", Šope-
no Noktiurną F-dur, opus 15,
Nr. 1 ir Baladę G-mol, opus 23.

Įtarpoje programos vedė-
ja Daiva Meilienė aktoriškai
padeklamavo Mykolo Putino
eilėraščių "Tėvų šalis".

Auditorija dideliu susi-
telkimu išklusė visą progra-
mą, trukusią arti dviejų va-
landų. Baigta visiems sugie-
dojus "Lietuva brangi", o
programos dalyvius apdova-
nojus gėlėmis ir padėkos žo-
džiu.

M. Valiukėnas

Minėjimo meninės programos atlikėjai apdovanojami gėlėmis,

I. Kriaučeliūnienės nuotr.

Minėjimas baigiamas giedant "Lietuva brangi".

I. Kriaučeliūnienės nuotr.

At naujin d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Šeduikis A., Brokton	10.00
Adomavičius O., Centerville ..	20.00
Stapulionis J., Waterbury ..	20.00
Lozoraitis V., Linden	5.00
Jasėnas M., Deposit	15.00
Abraitis V., Palm Coast	20.00
Petkus V., St. Petersburg ...	10.00
Slavinskas E., St. Pete.	5.00
Knistautas S., Cleveland	5.00
Vanšauskas M., Lyons	5.00
Šlajus J., Chicago	10.00
Bukaveckas T., Chicago	20.00
Bakūnas O., Desert Hot S. .	10.00
Lanys P., Ormond B.	30.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

LIETUVIS GYDYTOJAS

– BAR–ILAN universiteto šių metų
Medicinos Mokslininkas

Bar-Ilan Universitetas,
kuris randasi Ramat-Gane
Izraelyje, kuris buvo įkurtas
1953 m. ir dabar turįs 1100
mokomojo personalo narių ir
15 000 studentų, š.m. balan-
džio mėnesį išrinko vėžio li-
gų gydytoją Vainutį Vaitke-
vičių metiniu medinos moks-
lininku. Dr. Vainutis Vaitke-
vičius, kuris yra Michigan
Cancer Foundation presiden-
tas ir Wayne valstybinio uni-
versiteto Detroite medicinos

profesorius, praleido tris pi-
rmas balandžio savaites Izra-
elyje, skaitė paskaitas ir ap-
žiūrėjo ligonis.

Jis gimė Kaune 1927 m.,
baigė medicinos studijas
Goethe universitete Frank-
furt am Main, o nuo 1961
metų yra vidaus ligų ir vėžio
ligų specialistas, plačiai
pagarsėjęs vėžio ligų gydy-
me.

Saulius Šimoliūnas

VIII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

(Pokalbis su Vytautu Kamantu ir su tėvu Antanu Saulaičiu)

Vytautas Kamantas yra dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narys. Septintojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošos metu jis buvo Talkos Komiteto pirmininkas. V. Kamantas yra dalyvavęs kongresų ruošoje nuo pat Pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso.

Tėvas Antanas Saulaitis yra visų gerai žinomas visuomenininkas ir ypatingas jaunimo rėmėjas, buvęs Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas. Iš visų praėjusių septynių jaunimo kongresų Tėvas Saulaitis yra vienaip ar kitaip dalyvavęs kiekvieno jų ruošoje.

– Kas Jums iš visų įvykusių Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresų, ar iš jų ruošos, paliko didžiausią įspūdį?

V. Kamantas – Didžiausią įspūdį man padarė jaunimo entuziazmas, kadangi kiekvienam jaunimo kongresui skirtinguose kraštuose kur jie įvyko, ar Pietų Amerikoje, Australijoje, Kanadoje, Amerikoje, Vokietijoje, Anglijoje, visuomet būdavo didelis jaunimo entuziazmas, užsidegimas, vis naujos kartos vienodas noras ką nors lietuviųbei skirti, ką nors lietuvių tautinei kultūrai atnešti. Man didžiausią įspūdį paliko iš jaunimo kongresų rengėjų ir dalyvių nepaprastai didelis entuziazmas.

A. Saulaitis – Didžiausias įspūdis turbūt yra iš Kūčių vakaro 1975-76 metų Trečiajame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese Argentinoje. Mes buvome 330 sėdę prie stalų lauke ir paplotėlę laužėme 45 minutes, nes norėjome su kiekvienu ten esančiu, iš 10 šalių, iš keturių žemynų, pasidalinti. Man atrodo tai yra neišdildomas įspūdis. Paskutiniojo kongreso metu irgi Pietų Amerikoje per Kalėdas, tos pačios Kūčios, tik šį kartą pastebėjome ką kitą. Šiaip prie stalo ar kur kitur maišėsi dalyviai iš visų keliolikos šalių, bendraudami visai laisvai. Bet kai buvo Kūčių vakaras, sėdėjo prie tų žmonių, kurie iš tos pačios šalies. Traukė namai tokią labai svarbią naktį. Ir gal iš viso man kiekvienas jaunimo kongresas, visi septyni, atrodė didžiulis stebuklas. Kada tik sėdi prie stalo ir diskusijose apsižiūri, matai, kad sėdi žmonės iš penkių, šešių šalių, visi sielojasi Lietuvos reikalais ir kalbasi lietuviškai kaip moka. Man atrodo, kad pats didžiausias stebuklas yra, kad skirtingų kultūrų žmonės, skirtingų šalių, gali sueiti ir būti viena, būti kartu.

– Jūsų nuomone, koks yra Pasaulio Lietuvių jaunimo Kongreso svarbiausias vaidmuo, tikslas ar atsiėmimas? Kodėl jaunimas turėtų dalyvauti kongresuose?

V.K. – Man atrodo, kad pagrindinis jaunimo kongreso tikslas yra iš dalies atsiekiamas jam ruošiantis, nes į jo ruošą įsijungia ne tik tai ruošos komitetas, rengėjai iš tų kraštų, kuriuose kongresai vyksta, bet taip pat ir visi kiti, kurie ruošiasi važiuoti. Vyksta tam tikras pasiruošimas. Tai yra visuomeniška veikla, tai yra lietuviško darbo vykdymas, yra mokymasis bendradarbiauti, bendrauti, organizuoti, planuoti ir taip toliau. Man atrodo, kad didelę dalį jaunimo kongresas sutraukia ruošdamasis jam visuose kraštuose. Toliau, kitas tikslas ar atsiėmimas būna kada visi suvažiuoja ir pamato, kiek yra dalykų, kurie jungia plačiuose pasaulio kraštuose išsimėčiusį lietuvišką jaunimą. Jie suranda, mano nuomone, kad yra daug bendrų tikslų ir norų, bendradarbiavimo. Tas yra vienas iš jaunimo kongresų pasisėkimų ypač, kad tuose kongresuose labai stipriai yra skiepijama lietuviybė. Kas po to vyksta parodė praeitis – daugelis pirmų jaunimo kongresų rengėjų, dalyvių, dalyvauja kaip vadovai. Pvz., paimkime Vasario 16-tos Gimnazijos Vokietijoje direktorių Andrių Šmitą. Jis buvo Pirmajame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese visai jaunas, vos tik 17 m. sulaukęs jaunuolis. O dabar jis vadovauja Vasario 16-tos Gimnazijai. Australijoje visa eilė jaunimo kongreso dalyvių vadovauja Australijos Lietuvių Bendruomenei, lituanistinėms mokykloms. Tas pats Amerikoje, Kanadoje ir visur kitur.

A.S. – Pagrindinis tikslas yra lietuviška draugystė, prie kurios priklauso keli dalykai, visų pirma, tautinė sąmonė, t.y. tam tikras ryšys su mūsų šaknimis ir su lietuvių tauta plačiajame pasaulyje. Tai buvo vienaip svarbu kai ryšiai su Lietuva buvo beveik neįmanomi. Tam tikra prasme Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir lietuviai pasaulyje turėjo atstoti ir atstovauti Lietuvai. Prie tos lietuviškos draugystės taip pat priklauso

veiklos planavimas ar įvertinimas, susipažinimas su lietuvišiais ir jaunimu kitose šalyse: jo veikla, užsiėmimais, siekiais. Daug reiškia tik praktiška, paprasta draugystė. Aš matau per tuos visus metus nuo pirmojo kongreso 1966 m., kiek daug lietuviška veikla, bet kokios srities, remiasi draugystėmis: religine, šalpos, švietimo, politine, visuomenine, kultūrine, bet kokia. Kai kam nors ko reikia iš Pietų Amerikos, jis ar ji visada man skambina ir aš pranešu savo draugams, nežiūrint, ar jie priklauso valdyboms ar ne. Tas toks neformalus, draugiškas tinklas visame pasaulyje yra labai svarbus. Aš taip pat tikiu ir manau, kad jaunimo kongresai galėtų daug aiškiau ir geriau planuoti jaunimo veiklą. Nežiūriu tik tai Lietuvos laisvės klausimo. Bet iš viso mūsų, kaip žmonijos narių ir kaip priklausančių vienaip ar kitaip lietuvių tautai, bendrą veiklą galėtume planuoti per jaunimo kongresus.

– **Lietuvai atstačius nepriklausomybę, ar Jūs galvojate, kad Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresų tradicija turėtų būti tęsiama toliau?**

V.K. – Mano nuomone, būtina ją tęsti, nes ateina nauji laikai. Dabar, galbūt, daugiau dėmesys kryptų į Lietuvą, bendravimą su Lietuvos jaunimu. Man atrodo, kad jaunimo kongresų idėja turėtų būti tęsiama ir kongresai ruošiami toliau. Man atrodo, kad tai yra vienas iš būdų jungti išeivijos lietuvių jaunimą. Jūs pati tikriausiai ir dabartinė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba mato, kiek daug rūpesčių jums yra, bet tie rūpesčiai ir darbai jus labai sujungia. Jus sujungia bendram tikslui. Iš tikrųjų ne jaunimo kongreso ruošą yra tikslas, bet tas bendravimas, planavimas, organizavimas ir darbas lietuviškoje veikloje.

A.S. – Būtinai! Buvo gi Petrapilyje keli lietuvių seimai šio šimtmečio pradžioje, žinomiausias – 1917 m. Jis įvyko ne Lietuvoje ir jame dalyvavo lietuviai iš Šveicarijos, Bulgarijos, Vokietijos, Lenkijos ir iš kitų šalių. Jie nusprendė steigti nepriklausomą Lietuvos valstybę, arba tą idėją rėmė. 1935 m. į Pasaulio Lietuvių Kongresą Kaune, suvažiavo iš viso pasaulio lietuviai. Jie dalyvavo sporto žaidynėse ir kituose renginiuose. Tada Lietuva buvo nepriklausoma, savarankiška ir ekonomiškai neblogai stovinti valstybė. Todėl Lietuvos oficiali nepri-

VIII-ojo PLJK Ruošimo komitetas (iš k.): Ginta Draugelytė, Rūta Kalvaitytė, Paulius Mickus, Gailius Draugelis, Povilas Markevičius. Nuotraukoje nėra Inos Balsytės, Dariaus Sužiedėlio, Linos Mockutės. (PL) nuotr.

klausomybė nėra priežastis tokiai tradicijai nutraukti, tuo labiau, kad Lietuva yra tik formaliai laisva ir nepriklausoma. Jai dar reikia daug pastangų atsistoti kokybiniai ant kojų: mokslo, ekonomijos, švietimo, religijos ir kitose srityse. Lietuviai iš įvairių šalių galėtų padėti, jeigu Lietuva norėtų tokios talkos. Man atrodo dar kita priežastis, kodėl reikia kongresus rengti ir juose dalyvauti, yra iš viso ta lietuviška draugystė arba ryšys tarp lietuvių, kuris yra visvien vertingas. Turėtų būti, kad Lietuvos valstybė rūpintųsi savo išeivija, taip kaip Olandija, Vokietija, Italija ir kitos šalys, per konsulatus ir jų įstaiigas rūpinasi savaisiais. Kol kas Lietuva negalėjo to išvystyti, kadangi ji mažai žinojo apie išeiviją, ir valdžiai kiti dalykai rūpi. Tačiau būtų idealu, kad pati Lietuva kada nors perimtų tą visą rūpestį, kaip prieš antrąjį Pasaulinį Karą buvo draugija užsienio lietuviams remti.

– **Koks turėtų būti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vaidmuo padedant jaunimui ruošti kongresui, ar bendrai skatinant jį dalyvauti lietuviškoje veikloje?**

V.K. – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vaidmuo reiškiasi nuo pat pirmo jaunimo kongreso, kurį pradėjo organizuoti Juozas Bachunas,

tuometinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, su Stasiu Barzduku, kuris buvo po jo sekantis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Jie pradėjo ruošti organizavimą, kurį paskui atliko jaunesni žmonės. Mes visi dalyvavom tada Pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošoje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tikslas buvo padėti talkinti jaunimui. Per visus kongresus, kiek iki šiol vyko, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, jos valdyba, kraštų bendruomenės, visuomet labai solidariai, labai korektiškai talkino jaunimui. Man atrodo, kad tas ir toliau turėtų būti, t.y. padėti jaunimui taip, kaip savo jauniems kolegoms, kaip savo bendradarbiams, nes iš Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresų, iš Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ateina Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ateities darbininkai, vadovai, darbuotojai, kurie toliau išeivijos veikla rūpinsis ir jai vadovaus. Iki šiol Pasaulio Lietuvių Bendruomenė rūpinosi daugiau materialine parama, rūpinosi kaip padėti, kaip telkti lėšas, kaip visokiais kitokiais būdais padėti. Jaunimas patsai daugiau rūpinasi savo programomis, kongresų pravedimu ir t.t.

(Nukelta į 9 psl.)

VII PLJ Kongresą prisimenant. Kongrese iškilmingame posėdyje dainavo atsikūrusios "Žibutės".. (PL) nuotr.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ CHICAGOS

Edvardas Šulaitis

LANKĖSI LIETUVOS BANKO PIRMININKAS

Kazys Ratkevičius, Lietuvos Banko valdybos pirmininkas, buvo atvykęs į Chicago ir čia dalyvavo Chicago universiteto (University of Chicago) suruoštoje tarptautinėje bankininkų konferencijoje. Jis turėjo susitikimų ir su vietos lietuviais, o balandžio 24 d. Lemonte jis lietuviams darė viešą pranešimą apie Lietuvos Banko ir bendrą Lietuvos finansinę padėtį.

DAINAVO VYTAUTAS BABRAVIČIUS

Dainininkas Vytautas Babravičius, kuris yra žinomas Simo vardu, dainuojantis "country" stiliumi pats sau pritardamas gitara, lankydamsis Kanados ir JAV lietuvių kolonijose, buvo sustojęs ir Chicagoje. Čia jis su savo dainomis pasirodė "Playhouse", "Seklyčioje" ir Jaunimo Centro kavinėje. Kadangi šiuo metu Chicagoje labai dažni lietuviški renginiai (ypač atlikėjų iš Lietuvos), tai jam žiūrovų ne tiek jau daug beliko. Tačiau visgi tautiečiai domėjosi ir šiuo dainininku.

R. DICHAVIČIAUS FOTO PARODA

Vieno iš žymesniųjų Lietuvos fotografų – Rimanto Dichavičiaus foto darbų paroda, pavadinta "Amžinoji versmė", buvo atidaryta "Čiurlionio" galerijoje balandžio 29 d. (ji tęsėsi iki gegužės 15 d.) R. Dichavičius savo kūriniuose iškelia moters grožį, jos nuogose kūno linijose ieškodamas kas gražiausia ir brangiausia šiame pasaulyje (tai jo paties žodžiai). Anksčiau jis yra išleidęs knygą "Žiedai tarp žiedų", kuri pasižymėjo šia tematika ir plačiai pasklido po pasaulį. Ši paroda yra lyg tos knygos tęsinys. Reikia pridėti, kad R. Dichavičius yra tarptautinio garso foto menininkas, kuris ir anksčiau su savo darbais pasirodė toje pačioje "Čiurlionio" galerijoje. Į da-

bartinę parodą iš Lietuvos buvo atvykęs ir pats menininkas, kuris čia kalbėjo.

KONCERTAVO DAINININKAI VILČINSKAI

Jūratė ir Arvydas Vilčinskai gegužės 8 d. Jaunimo Centro didž. salėje dainavo mažam būreliui chicagiečių. Dainininkai iš Lietuvos čia davė gana mielą ir įdomų pasirodymą, kuris atsilankiusius ir pradžiugino ir palinksmino. Ypatingai daug judrumo įnešė Jūratė, kuri ne vien tik dainavimu, bet ir savo vaidyba šiam koncertui suteikė gana nekasdienišką atmosferą.

Šį koncertą surengė "Margučio" radijo programos vedėjas Petras Petrutis ir LB Socialinių reikalų taryba. Po koncerto P. Petrutis nusišundė mažu dalyvių skaičiumi (galėjo būti apie 100 žmonių), tačiau, jo žodžiais tariant, svarbu ne kiekybė, o kokybė. Pabaigai jis pakvietė visus į kavinę, kur buvo galimybė pabendrauti su šiais nuotaikingos muzikos atlikėjais. Taip pat buvo proga įsigyti ir jų įdainuotų dainų kasečių.

ATVYKSTA LOS ANGELES TEATRALAI

Los Angeles lietuvių Dramos sambūris, kuris čia yra viešėjęs praėjusį rudeni (tada buvo parodyta nenusisekusi Kazio Sajos komedija "Barakūdos") vėl atvyksta į Chicago. Šį kartą šis sambūris atveža jau rimtesnę – Algirdo Landsbergio pjesę – "Vėjas gluosniuose". Šį veiklą režisuoja Alg. Žemaitaitis. Svečius iš Los Angeles miesto pasikvietė "Margučio" vedėjas Petras Petrutis.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

VIII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

(Atkelta iš 8 psl.)

Aš manau, kad dabar ir ateityje tas galėtų vykti. Kiek aš žinau dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Bronius Nainys, labai pozityviai nusiteikęs padėti jaunimui ir man atrodo, kad jūs tą jaučiate iš dabartinės Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos žmonių, kurie visokiais būdais, ne tik patarimais bet ir konkrečiais darbais, stengiasi jums ir jaunimo kongreso ruošos žmonėms padėti.

keliuose žemynuose) yra aišku, kad keblumai būtų sudarant sutartis, dėl kainų, arba iš viso, ar tai būtų autobusai, ar nakvynė, ar maitinimas, ar kitas dalykas. Gali iškilti visokie nesklaidumai dėl skirtingų prielaidų, dėl Lietuvoje ir kitose šalyse esančių susikalbėjimo būdų. Vakaruose susikalbėjimo būdas yra labiau tiesioginis. Lietuvoje dėl labai aiškių priežasčių iki pastarųjų laikų negalėjo būti tiesioginės kalbos, o tik aplinkinė ir sudėtinga. Daug

VIII-ojo PLJK Ruošos komiteto koordinatorė Rūta Kalvaitytė
R. Šuikos (LA) nuotr.

– Aštuntasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas prasidės Lietuvoje. Ar galėtumėte apibūdinti dabartinę jaunimo padėtį Lietuvoje? Kokius keblumus Jūs numatote ruošiant kongresą Lietuvoje?

A.S. – Iš pokalbių per jaunimo kongreso ruošą (oficialiai nesu pareigūnas, bet teko dalyvauti pasitarimuose

kas Lietuvoje mano, kad išeivijos žmonės ar jaunimas nori kokių nors patogumų, kad juos atbaidytų nepatogumai miegoti, valgyti ar ką kitą. Bet tai iš tikrųjų nėra kliūtis. Man atrodo, kad visi mes esame stovyklavę baisiausiose sąlygose, tai niekas mūsų neatbaidys. Mums svarbiausia yra susirinkti Lietuvoje ir

suartėti labiau savo tarpe ir su Lietuva.

Tas Lietuvos jaunimas, su kuriuo lietuviai gyvenantys už Lietuvos ribų susitinka, yra, mano nuomone, gan įvairus. Yra tokių jaunuolių, ir aš asmeniškai pažįstu, kurie neturi jokių vertybių: šeimos, asmeninių, dorinių. Niekada gyvenime per 50 m. neteko susitikti tokio jaunimo iki dabar. Kiti tikrai rūpinasi ekonomine puse, gražiai pasakius. Bet 97% Lietuvos jaunimo, kiek aš matau, ieško Dievo: gyvenimo prasmės, tikros draugystės, vertingo gyvenimo, savivertės, savigarbos jausmo, noro su kitais kažką kurti ir daryti. Toks jaunimas sudaro didžiausią dalį jaunimo, su kuriais susitiks užsienio lietuvių jaunimas. Su juo bus galima bendrauti ir vieniems iš kitų mokytis. Geriausia yra žmogui su žmogumi bendrauti. Man atrodo, kad nors ir skiriasi kultūros, mus jungia kalba. Kongresas yra proga dalintis tuo, kas yra geriausia su Lietuvos jaunimu ir iš Lietuvos jaunimo semtis to, ko mes iš niekur kitur negalime gauti: to Lietuvos jausmo, per dešimtmečius sukrautą Lietuvos vilčių, ir žiūrėti kaip drauge galime kurti ateitį Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai.

– Labai dėkui už pokalbį.

– Labai mielai.

Kalbėjosi Rūta Kalvaitytė.

★★★★

INŽINIERIUS J. NASVYTIS, aktyvus ALT S-gos narys, Tautininkų suvažiavime Vilniuje skaitys paskaitą: "Nacionalizmas ir Lietuva".

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

2129 KNAPP STREET, BROOKLYN NY 11229

FAX 718-769-3302 Telex 216 282

VASAROS KAINOS Į LIETUVĄ

Birželio 15 – rugsėjo 15

Iš New Yorko ar Chicago į Vilnių ir atgal

Iš Vilniaus į Chicago ar New Yorką ir atgal

"\$ 800.00 įskaitant visus mokesčius"

Kai kurioms dienoms bilietai jau išparduoti. Kainos žemesnės prieš birž. 15 ir po rugs. 15.

Grupinės kelionės į **DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĘ:**

Birželio 29 – liepos 13 iš Newark N.J.

Birželio 30 – liepos 13 iš JFK (New York)

Kaina \$1,893.00

Į kainą įeina: lėktuvo bilietai, viešbučiai (Vilniuje, Kaune, Palangoje); visi pervežimai; maitinimas 3 kartus kasdien; bilietai į Dainų ir šokių šventę; pilna ekskursijų (sightseeing) programa; visi įėjimo mokesčiai; gidai lietuvių ir anglų kalba; bagažų nešiojimas; patarnavimo ir kiti mokesčiai.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.

Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300

1-800-77-VYTIS

Waterview Properties

of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staškūnas

LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road
North Palm Beach, FL 33408
SE Corner of PGA Bridge

407-622-5000
407-626-6562 res
407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1(800) 369-7355

LIETUVOS DVIRATININKAS TARP LYDERIŲ

Lietuvis Artūras Kaspulis, atstovaujantis Prancūzijos "Charal MBF" klubui, sėkmingai rungtyniauja Prancūzijos "Dauphine Liberte" dviratininkų profesionalų varžybose. Skirtingai nuo kitų Lietuvos dviratininkų profesionalų, ne visada laiminčių ir mėgėjų varžybose, Artūras po šešių etapų buvo trečioje

vietoje, nuo lyderio šveicaro Laurento Dufaux atsiliko 1 min. 11 sek. Antroje vietoje po šešių etapų buvo prancūzas Ronanas Pensecas. Jis Artūrą lenkė 16 sek. Šeštąjį etapą Artūras baigė ketvirtas, į priekį praleido Penscą ir Virenque (Prancūzija), Rooseną (Belgija), bet aplenkė Dufaux.

(AGEP)

A. A.

brangiai draugei ir buv. bendradarbei,

**VALERIJAI
BANKAUSKIENEI**

mirus, reiškiu gilią užuojautą Jos dukrai
DANGUOLEI GRIGANAVIČIENEI ir Jos
šeimai.

Elena Gedgaudienė ir šeima

A. A.

**VALERIJAI
BANKAUSKIENEI**

mirus, Jos dukrą DANGUOLĘ su šeima ir
sesę LELĘ su vyru JUOZU nuoširdžiai
užjaučiame ir kartu liudime

*Vincentina ir Jonas
Jurkūnai*

Šv. Jurgio par. klebonas kun. Juozas Bacevičius sveikina Laimą Jucaitiene jos 80-jo gimtadienio proga.
Ant. Jucaičio nuotr.

TRANSPAK

MAISTO SIUNTINIAI

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę.

Skubiems siuntiniams – **AIR CARGO**

Pinigai pervedami **doleriais**

Maisto siuntiniai, nuo **\$39** – iki **\$98**.

RŪTA DEGUTIENĖ 216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK

Dirbame nuo 1987

2638 W. 69th Street CHICAGO, IL 60629 Chicagos tel. 312 436-7772

Populiariausias dienraštis Lietuvoje – "Lietuvos Rytas", metams \$149 oru.

TAUPA

1984

1994

10 METŲ

SAVO DARBĄ SKIRIAME CLEVELANDO LIETUVIAMS

10 METŲ SUKAKTŲVIŲ PROGA

TAUPA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA

SAVO NARIAMS

UŽ PASITIKĖJIMĄ IR PARAMĄ

TAUPA YRA JŪSŲ FINANSINĖ INSTITUCIJA – JI DIRBA SAVO NARIŲ GEROVEI

TAUPOS DIREKTORIAI IR TARNAUTOJAI

CLEVELANDE ir apylinkėse

ATLIEKŲ RINKLIAVA

Pagal Ohio valstijos atstovų rūmų potvarkį Nr. 592, visos gyvenvietės prieš 1994 m. birželio mėn. privalo sumažinti kietųjų atliekų rinkliavas bent 25%. Clevelando miestas pernai birželio mėn. pradėjo atliekų rūšiavimo programą. Kas mėnesį ji buvo išplečiama 5,000 naujų namų. Tos programos tikslas – sumažinti kietųjų atliekų užkasimą šiukšlynuose. Nuo šios programos pradžios jau 3.5 milijonų svarų atliekų buvo atiduota perdirbimui. Tas miestui sutaupė \$18,000 pinigais, nes šiukšlynams ("landfills") reikia mokėti už užkasamas atliekas.

Pagal tą programą mies-

to gyventojai skatinami sudėti švarias skardines, butelius bei stiklainius, ir plastinius indus (Nr. 1 ir Nr. 2) į melsvus permatomus maišus ir padėti juos šiukšlių rinkimo dieną prie gatvės krašto. Laikraščiai ir suplotos kartono dėžės surišami į pūdus ir ten pat paliekami. Miesto darbininkai taip surūšiuotas atliekas surenka ir paskirsto į perdirbimo ("recycling") centrus.

Daugiau informacijų šiuo reikalu suteiks Jeff Tierce, Recycling Program Manager, telefonu – 664-3717, arba Lillie Robinson, Public Information Officer, tel. - 664-2110.

G. Juškėnas

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK, DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE, PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.

Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.

Persiunčiame pinigus doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Clevelando skyriaus tel.: 481-0011
639 East 185 th Street • Cleveland, OH
Iš anksto susitarus, paskambinant į
Atlantos Clevelando skyrių, Jūsų namuose
galime paruošti ir priimti siuntinius į Lietuvą.

PARENGIMAI

1994 M.

• LIEPOS 9 d. 6:00 v.v. Lietuvių

Kultūrinių Darželių D-jos Vasaros

vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH

• LIEPOS 10 d. Clevelando Pensi-

ninkų Klubu gegužinė. (Sekmadienį)

• LIEPOS 17 d. Šv. Jurgio para-

pijos gegužinė pradž. 11:30 ryto

Šv. Jurgio sodyboje.

• LIEPOS mėn. 31-ą dieną

sekmadienį 12-tą valandą popiet,

L.K.V.S-gos "RAMOVĖ" Clevel-

lando skyriaus valdyba ir L.S.S-gos

Išėivijoje Žalgirio šaulių kuopos

valdyba kartu rengia gegužinę prie

ežero Beachland parke 17815

Canterbury Road Clevelande..

• RUGPJŪČIO 14 d. DIRVOS IR

VILTIES draugijos gegužinė įvyks

L. ir V. Apanių sodyboje.

Seeking Business Manager

Bookkeeping – and Computer –
skills required

Cleveland International Program

Call: 566-1906

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 529-3059

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

• RUGSĖJO 18 d. Virginijos

Brozytės-Mūliolienės koncertas.

Rengia skautininkių draugovė ir

Dievo Motinos parapija.

• SPALIO 1 d. Pabaltijiečių

vakaras. Rengia Clev. Pabaltijiečių

komitetas (Lietuviai, latviai ir estai.)

• SPALIO 8 d. Los Angeles vyrų

kvarteto koncertas Rengia vyr.

skaučių Židynys.

• LAPKRIČIO 13 d. Šv. Jurgio

Rudens Festivalis 11:30 – 3:30 p.p.

• LAPKRIČIO 19 d. L.K. Ramo-

vės Lietuvos Kariuomenės Atkūrimo

Minėjimas

• GRUODŽIO 24 d. Bendros

Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje

pradž. 9:30 v.v.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185 th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

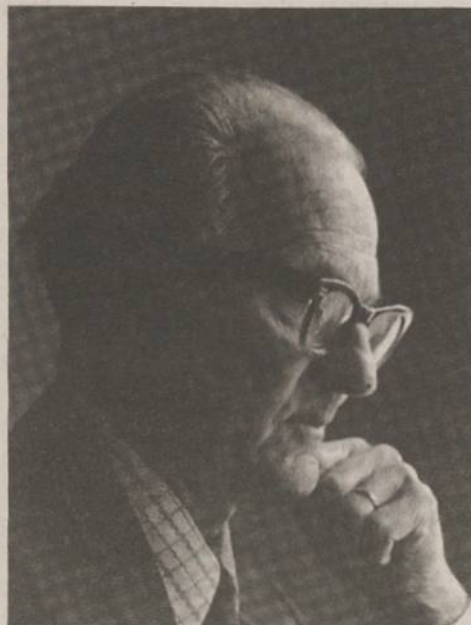
18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

A.A. VACYS KAVALIŪNAS

(1907 birželio 28 – 1994 gegužės 15)

Vacys Kavaliūnas

Žvakelė

Užsidegu viduj žvakele,
Kuri visada spindėtų
Ir nušviestų tavo kelią,
Kai užgęsta žemės ugnys
O po kojom vien bedugnės
Vis į aukštumas lydėtų,
Kur šešėliai neužlietų
Ir su amžiais susilietų.

gegužės 2, 1994 m.

*Viešpatie Jėzau Kristau,
mano žemės kelias
pasibaigė.
Ir tavo gailėstingumo
šviesa tepasitinka mane ir
palydi į grožio, gėrio
ir meilės pasaulį.*

Tėte,

Tavo šis žemės kelias jau pasibaigė. Tu išėjai pačiu gražiausiu metu – pavasarį, kada prasiskleidžia žiedai, kada pabunda gamta gyvenimui. Ir mes šiandien Tave išlydime į amžinąjį pasaulį, Tavo žodžiais, į meilės, gėrio ir grožio pasaulį. Ir tik šiandien mes pilnai pajuntam kiek meilės, gėrio ir grožio mums Tu davei šiame laikinajame pasaulyje.

Norėtume dar Tave čia su savimi turėti. Norėtume dar su Tavimi pasikalbėti, išsipasakoti mūsų dienų džiaugsmus ir liūdesius, išgirsti Tavo raminančius žodžius, pasiguosti, išsiverkti, pajuokauti ir vėl, atsigavinę Tavo švelnioje globoje, su drąsa žengti į rytojų. Ir liūdime, kad jau nebeišgirsime tų Tavo žodžių. Bet iš tikrųjų ir dabar mes juos girdime. Ir Tavo žodžiais esame paguosti.

Prisimename Tavo žodžius ištartus dar taip neseniai, kad šiame gyvenime Tavo tikslas mums padėti, o kitame bus tebegloboti mus savo malda. Ir tėte, šie Tavo žodžiai tebeaidi mūsų sielose ir nušviečia mūsų gyvenimo kelią.

Dukra Jolita

A. A.

ANTANUI REPČIUI

mirus, jo seserims AUGEI REPČYTEI,
ALDONAI TAMULIONIENEI ir broliui
ALBERTUI REPČIUI bei jų artimie-
siems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vytautas ir Janina Januškliai

A. A.

VYTAUTUI ALEKSANDRŪNUI

mirus nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo
dukrai VYTELEI ir jos vyrui VYTAUTUI ir
kartu liūdime.

Vincentina ir Jonas
Jurkūnai

TRISDEŠIMT ANTRAS

Dirvos novelės Konkursas

DVI PREMIJOS

Pirmoji – 500 dolerių

Antroji – 300 dolerių

skiriamos iš

A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama
teisė novelės temą, turinį ir pobūdį
patiems pasirinkti.

Apimtis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl.
mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1994
metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviai rašytojai,
gyveną Lietuvoje, JAV ar bet kuriam kitame krašte.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai
būtinai privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir
pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis
užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame
įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono
numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai
autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas
premijuotina paprasta balsų dauguma.

LITHUANICA COMMERCE & CARGO

prekybinė ir tarptautinių persiuntimų kompanija, dirbanti Chica-
goje nuo 1993 m. gegužės 22 d., siunčia siuntinius į Lietuvą be
muito mokesčio, pristatant juos adresatams į namus.

Persiunčiami didesni kroviniai (automobilai, statybinės
medžiagos, baldai, elektroninė aparatura, kompiuterinė
technika) Kroviniai paimami ir iš kitų JAV miestų.

Skubūs siuntiniai siunčiami **Air Cargo**.

Pinigai **doleriais** persiunčiami, pristatant adresatui į namus
Lietuvoje.

Maisto siuntiniai sudaryti tik iš **amerikietišku** produktų.

Organizacijoms, kurios siunčia mažesnes ar didesnes
labdaros siuntas į Lietuvą teikiamos ypatingos nuolaidos,
nes labdaros tikslais paremdama Lietuvą, kompanija
LITUANICA C & C INC. sumoka dalį išlaidų už šiuos
persiuntimus.

Patikimi ir pigiausi tiesioginiai persiuntimai iš JAV į Lietuvą
tik per

LITHUANICA COMMERCE & CARGO INC.

6607 S. PULASKI RD.
CHICAGO ILL 60629

Tel. 1-312-585-8700
Fax 1-312-585-8922

Darbo laikas: pirmd. – ketvd. 9 v.r. – 5 v.p.p.;
penkt. – šešt. 10 v.r. – 3v.p.p.

Prezidentas **Gediminas Zaremba**

A. A.

VALERIJAI VAITIEKŪNIENEI

mirus, jos vyrui VLADUI, sūnui ANATOLIUI ir
dukrai DALIAI reiškiamo užuojautą ir kartu
liūdime.

ALT Sajungos St. Peterburgo
valdyba ir nariai

V.F. BELIAJUS GAVO DAR VIENĄ APDOVANOJIMĄ

Visai neseniai Vytautas
Beliajus, tautinių šokių mo-
kytojas ir "Vilties" žurnalo
redaktorius bei leidėjas, susi-
laukė Colorado valstijos
aukščiausio įvertinimo – gu-
bernatoriaus atžymėjimo.

Tačiau šiomis dienomis
atėjo žinia apie įteikimą dar
vieno atžymėjimo, kuris
buvo paskirtas "National Dan-
ce Association". Ši draugija,
kuriai priklauso Amerikos
universitetuose dėstantieji
fizinės kultūros ir šokių mo-
kytojai, turėjusi savo metinę
konferenciją Denverio mie-
ste balandžio mėn. viduryje,
V.F. Beliajui įteikė atžymė-
jimo ženklą, kuriame para-
šyta:

"The National Dance
Association recognizes Vy-
tautas Beliajus Editor and
Publisher of VILTIS for 50
years, for Dedication and
Service to the Field of Dan-
ce. Presented April 14, 1994".

Šis plačiai pasižymėjęs
vyras savo laiske kviečia vi-
sus atsilankyti į "Vilties" žur-
nalo 50 metų sukakties minė-
jimus rugsėjo 23-25 dieno-
mis Denveryje, CO. (eš.)

BALYS AUGINAS

Poezijos knyga

METAFORŲ SMUIKAS

Apie ją rašė:

DIRVA – Paskutinis knygos
puslapis. Jį užverti ir
klausi. Tylu. O tu girdi
METAFORŲ SMUIKO
melodiją. Ir žodžius: Kla-
jūno spyglį iš paukščio ilge-
sio dainos išrauk!

(V. Kavaliūnas)

TEV. ŽIBURIAI – Augino
poezijos tematikos apimtis
nepaprastai plati. Knyga
teikia dvasinę atgaivą ir es-
tetinį pasigėrėjimą –

(A.M. Balašaitienė)

DIRVA – Vaizdingumas yra
neatskirama poeto B. Augi-
no prigimtinė savybė, bū-
dinga jam. Poetas buvo sa-
vo tėvynės žemės pranašas.
Laikas parodė, kad Lietuva
pabudo. Pranašystė buvo
tikra.

(K. Barėnas)

KNYGA GAUNAMA DIRVOJE

Kaina 12 dol. Siunčiant
paštu – 14 dol.

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro
paskutinė poezijos knyga,
išleista Vilties Draugijos,
įrišta į kietus viršelius ir
sukranta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po
10.00 dol. ir gaunama šiuo
 adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH 44119